

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2020

Marek Landa

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Požární ochrana jako kvalita života v obcích organizovaných
v místních akčních skupinách v Královéhradeckém kraji

Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Marek Landa**
Osobní číslo: **E17410**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management ochrany podniku a společnosti**
Téma práce: **Požární ochrana jako kvalita života v obcích organizovaných v místních akčních skupinách v Královéhradeckém kraji**
Zadávající katedra: **Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Zásady pro vypracování

Cílem bakalářské práce je zhodnotit význam sdružení dobrovolných hasičů pro regiony definované členstvím obce v místní akční skupině pro kvalitu života v těchto regionech, a to pomocí případové studie pro Královéhradecký kraj založené jak na studiu veřejných dokumentů, tak na základě vlastního terénního šetření.

Osnova:

- Rešerše a studium odborných pramenů.
- Metodika případové studie.
- Sběr dat pro potřeby případové studie.
- Zpracování případové studie.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací: **-**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

DISMAN, M. Jak se vyrábí sociologická znalost. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0139-7.
DUBSKÝ, M., HANUŠKA, Z., SKALSKÁ, K. Integrovaný záchranný systém a požární ochrana. Modul I. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4.
FRIČ, P. a kol. Občanský sektor v ohrožení? Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2016. ISBN 978-80-7419-243-2.
HEŘMANOVÁ, E. Koncepty, teorie a měření kvality života. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2012. ISBN 978-80-7419-106-0.
LEVI-FAUR, D., ed. Oxford Handbook of Governance. Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 978-0-19956053-0.
SZASZO, Z. Stručná historie profesionální požární ochrany v českých zemích. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2010. ISBN 978-80-86640-60-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Mgr. Bohuslav Pernica, Ph.D.**
Ústav regionálních a bezpečnostních věd

Datum zadání bakalářské práce: **2. září 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2020**

L.S.

---

doc. Ing. Romana Provazníková, Ph.D.
děkanka

Ing. Zdeněk Matějka, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 2. září 2019

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 7. 7. 2020

Marek Landa

PODĚKOVÁNÍ

Chtěl bych poděkovat Ing. Mgr, Bohuslavu Pernicovi, Ph.D. za cenné rady, pomoc a připomínky, které mi byly přínosem při psaní této práce. Dále bych chtěl poděkovat rodině a svým blízkým, za jejich podporu při psaní bakalářské práce. V neposlední řadě bych chtěl poděkovat za odpovědi zástupcům MAS, zejména pracovníkům a manažerům pro realizaci strategií CLLD v MAS Brána do Českého ráje, Broumovsko, Království-Jestřebí hory, Podchlumí, Krkonoše a Otevřené zahrady Jičínska, kteří významně přispěli k dosažení cíle práce.

ANOTACE

Předmětem práce je výzkum vnímání požární ochrany zajišťované sdruženími dobrovolných hasičů jako kvality života u 15 místních akčních skupin (MAS) Královéhradeckého kraje. Kvalita života je chápána z pohledu 11 ukazatelů sledovaných v projektu ČR 2030, kde jedním z ukazatelů je bezpečnost. Na základě studia a analýzy strategií komunitně vedeného rozvoje a výročních zpráv MAS za období 2014–2020 bylo zjištěno, že 10 z 15 MAS preferuje ve svých strategiích požární ochranu, kterou finančně podporuje pomocí dotací z prostředků Evropské unie. Účelem podpory je modernizace vybavení jednotek požární ochrany, která podporuje růst členské základny sdružení. Tím je podpořena funkce ukazatele kvality života mezilidské vztahy. Význam sdružení dobrovolných hasičů v MAS hraje proto významnou roli nejen v bezpečnosti na území MAS, ale hlavně v komunitním životě obcí.

KLÍČOVÁ SLOVA

Bezpečnost, kvalita života, místní akční skupina, požární ochrana, sdružení dobrovolných hasičů, územní rozvoj.

TITLE

Fire protection as a quality of life in municipalities organized in the Local action groups in the Hradec Králové region.

ANNOTATION

The subject of the thesis is the research of the perception of fire protection provided by the assoc. of vol. firefighters as a quality of life in 15 local action groups (LAGs) of the HK region. The quality of life is understood from the point of view of 11 indicators monitored in the CZ 2030 project, where one of the indicators is safety. Based on the study and analysis of community-led development strategies and the LAG's annual reports for the period 2014–2020, it was found that 10 out of 15 LAGs prefer fire protection in their strategies, which it financially supports through subsidies from EU funds. The purpose of the support is to modernize the equipment of fire protection units, which supports the growth of the association's membership base. This supports the function of the quality of life indicator of interpersonal relationships. The importance of the assoc. of vol. firefighters in the LAG therefore plays an important role not only in safety on the territory of the LAG, but mainly in the community life of municipalities.

KEYWORDS

Association of volunteer firefighters, fire protection, Local action group, quality of life, safety, territorial development

OBSAH

ÚVOD	1
1 KVALITA ŽIVOTA A POŽÁRNÍ OCHRANA	2
1.1 Kvalita života.....	2
1.2 Požární ochrana.....	8
2 ÚZEMNÍ ROZVOJ VENKOVSKÝCH OBLASTÍ	12
2.1 Řízení územního rozvoje	12
2.2 Regionální rozvoj Královéhradeckého kraje a místní MAS.....	16
3 POŽÁRNÍ OCHRANA A KVALITA ŽIVOTA V MAS KRÁLOVEHRADECKÉHO KRAJE	20
3.1 Metodika případové studie.....	20
3.2 Vnímání bezpečnosti jako priority ve strategiích MAS.....	21
3.3 Požární ochrana jako součást bezpečnosti	24
3.4 Analýza členské základny.....	26
3.5 Význam Sdružení dobrovolných hasičů pro kvalitu života v MAS	32
3.6 Výsledky terénního šetření	37
ZÁVĚR	42
POUŽITÁ LITERATURA	44
PŘÍLOHY	49
PŘÍLOHA A – Seznam MAS Královéhradeckého kraje 2020	50
PŘÍLOHA B – Kategorie jednotek požární ochrany	51
PŘÍLOHA C – Pokrytí MAS v České republice k 1. 4. 2018	52
PŘÍLOHA D – Seznam obcí v MAS Královéhradeckého kraje k 1. 1. 2020	53

SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ

Tabulky:

Tabulka 1: Kvalita života podle Veenhovena	2
Tabulka 2: Aktivity Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska v jednotlivých krajích ČR za rok 2018	11
Tabulka 3: Rozdělení aktivit okresních dobrovolných hasičů v Královéhradeckém kraji za rok 2018	19
Tabulka 4: Zastoupení řídicích orgánů MAS z hlediska sektoru k roku 2015	22
Tabulka 5: Rozdělení priorit MAS Královéhradeckého kraje ve strategiích CLLD 2014–2020	23
Tabulka 6: Oblasti bezpečnosti MAS určené k podpoře	24
Tabulka 7: Potřeby požární ochrany včetně částek a realizací v MAS, k 1.1. 2020	25
Tabulka 8: Úroveň členské základny okresů v Královéhradeckém kraji v období 2016–2018	28
Tabulka 9: Procentuální zastoupení jednotek požární ochrany podle typů v jednotlivých MAS	33
Tabulka 10: Deficitní oblasti požární ochrany v jednotlivých MAS	34
Tabulka 11: Volnočasové a kulturní aktivity v jednotlivých MAS	36

Obrázky:

Obrázek 1: Provázanost indikátorů kvality života.....	7
Obrázek 2: Statistický přehled členů MAS v Národní síti MAS v roce 2018.....	14
Obrázek 3: Rozložení MAS na území Královéhradeckého kraje 2014–2020	16
Obrázek 4: Vývoj obyvatelstva v MAS Královéhradeckého kraje mezi lety 2008 a 2016	18
Obrázek 5: Působnost MAS v okresech Královéhradeckého kraje 2014–2020.....	27
Obrázek 6: Přírůstek a úbytek členské základny v okresech za období 2016–2018.....	Chyba!
Záložka není definována.	
Obrázek 7: Složení MAS ve vybraných okresech Královéhradeckého kraje 2014–2020.....	30

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

CLLD	komunitně vedený místní rozvoj
ELARD	Evropská asociace LEADER pro rozvoj venkova (European LEADER Association for Rural Development)
EU	Evropská unie
HDI	Index lidského rozvoje (Human Development index)
ILO	Mezinárodní organizace práce (International Labour Organization)
IZS	integrovaný záchranný systém
JPO	jednotka požární ochrany
JSDH	jednotka sboru dobrovolných hasičů
KHK	Královéhradecký kraj
LAU	místní správní jednotka (Local Administrative Unit)
LEADER	Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku (Liaison Entre Actions Développement de l'Économie Rurale)
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MAS	místní akční skupina
NS MAS	Národní síť Místních akčních skupin
o. p. s.	obecně prospěšná společnost
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)
OSN	Organizace spojených národů
PO	požární ochrana
SDH	sbor dobrovolných hasičů
SH ČMS	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
z. s.	zapsaný spolek

ÚVOD

Dobrovolní hasiči vždy hráli ve venkovských oblastech České republiky významnou roli jak v požární ochraně, tak v komunitním životě, například hasičské plesy, uvádí Szaszo (2009). Jejich náplní bylo jednak zajišťování bezpečnosti, ale i tvorba kulturního života na venkově. Rozvoj venkova je od vstupu České republiky do EU zajišťován prostřednictvím místních akčních skupin (MAS), které realizují projekty přispívající ke kvalitě života. Otázkou je, zda tyto MAS vnímají požární ochranu jako prvek kvality života. **Proto je cílem práce zhodnotit význam sdružení dobrovolných hasičů pro regiony definované členstvím obce v místní akční skupině pro kvalitu života v těchto regionech pomocí případové studie a vlastního terénního šetření.**

K naplnění cíle práce si autor položil tři výzkumné otázky: 1. Jakou prioritou je bezpečnost pro kvalitu života v MAS? 2. Jak velkým zdrojem je požární ochrana při zajišťování bezpečnosti v jednotlivých MAS? 3. Jsou sdružení dobrovolných hasičů hlavním prostředkem při zajišťování bezpečnosti v MAS nebo se jejich vliv na kvalitu života odvíjí v oblasti volnočasových aktivit?

Bakalářská práce je členěna do tří kapitol. V první kapitole jsou vysvětleny pojmy kvalita života a požární ochrana. Druhá kapitola je věnována územnímu rozvoji venkova, vysvětlující pojem místní akční skupina a její funkce. Dále je druhá kapitola zaměřena opět na kvalitu života, zejména k vzájemnému propojení indikátorů kvality života a vysvětlení těchto jedenácti oblastí. Třetí kapitola je případovou studií, ve které se analyzuje přínos požární ochrany pro kvalitu života na území místních akčních skupin v Královehradeckém kraji.

V průběhu zpracování práce, během přípravné fáze jejího zpracování a zejména pak v rámci terénního výzkumu, který měl ověřit zjištění získaná studiem a analýzou dokumentů MAS a týkal se 8 z 15 MAS, se mi podařilo navázat užší spolupráci s MAS Krkonoše a Království-Jestřebí hory. Tyto MAS projevíly zájem o konečné výsledky bakalářské práce a požádaly o možnost založit si tuto bakalářskou práci do archívu.

1 KVALITA ŽIVOTA A POŽÁRNÍ OCHRANA

Abychom mohli zhodnotit význam dobrovolných hasičů pro MAS, je nutné znát, co je to kvalita života a jakým přínosem do společnosti se prezentuje ve smyslu mnoha indikátorů. Součástí bezpečnosti je požární ochrana (PO), která má úzký vztah s dobrovolnými hasiči, kteří jsou také významnou součástí PO.

1.1 Kvalita života

K definování kvality života lze přistupovat z mnoha hledisek mnoha přístupy. Například podle TREXIMY (2020 a) kvalitu života nejde vhodným způsobem popsat a takový způsob se stále hledá. Pro téma práce je kvalitou života cítit se ve svém okolí bezpečně, mít kolem sebe čistotu a pozitivní atmosféru, vnímání na okolní aktivity a celkový život v okolí. Jiným přístupem ke kvalitě života se zabývá například R. Veenhoven, který ji rozděluje do čtyř kategorií podle vnějších a vnitřních kvalit života, jejich životních výsledků a předpokladů. Veenhovenovo rozdělení kvality života ukazuje tabulka 1.

	Vnější kvality života (prostředí včetně společnosti)	Vnitřní kvality života (individuum)
Předpoklady (životní šance)	Vhodnost prostředí (životní prostředí, životní úroveň)	Životaschopnost jedince (zdraví, způsobilost)
Výsledky (životní výsledky)	Užitečnost života (vyšší hodnoty než přežití)	Vlastní hodnocení života (spokojenost, štěstí)

Tabulka 1: Kvalita života podle Veenhovena

Zdroj: Vlastní zpracování dle Veenhoven (2000)

Z tabulky 1 je patrné, že horní polovina tabulky ukazuje vnější a vnitřní varianty kvality života. Vedle vnějších příležitostí v něčem prostředí, vnitřní kapacity k jejich využití. Spodní polovina tabulky se týká kvality života s ohledem na jeho výsledky. Takové výsledky lze posuzovat podle jejich hodnoty pro něčí prostředí a hodnoty pro sebe. Veenhoven (2000)

Kvalitou života se zabývají i mezinárodní organizace. Jde zejména o OSN, EU a OECD. OSN pohlíží na kvalitu života pomocí svého rozvojového programu, kde pro měření používá index lidského rozvoje (HDI). Souhrnným měřítkem indexu lidského rozvoje je dlouhý a

zdravý život, znalost a slušná životní úroveň. Cílem tohoto indexu je prosadit lidské schopnosti pro rozvoj země, a ne pouze hospodářský růst. Human Development Reports (2019)

Jednou z priorit Evropská unie (EU) je také kvalita života, tak jak je to například v jejich dokumentu o průzkumu kvality života v Evropě (EQLS). Náplní tohoto průzkumu jsou objektivní okolnosti života evropských občanů a jejich život obecně. Nechybí ani subjektivní témata jako štěstí nebo vnímání kvalit společností. Eurofound (2017)

Organizace pro evropskou spolupráci a rozvoj (OECD) zveřejnila zprávu s názvem „How is life? 2020“. Orientuje se na život ve 37 členských zemích a čtyř partnerských zemích, zda se život zlepšuje či nikoli. Představuje přes 80 ukazatelů, které se týkají současných výsledků blahobytu, nerovností a zdrojů pro budoucí blahobyt. Dále zkoumá 15 dimenzí iniciativy OECD pro lepší život, včetně zdraví, subjektivního blahobytu, přírodního kapitálu nebo sociálních vazeb. OECD (2020)

V České republice se kvalita života měří podle jedenácti indikátorů kvality života, které zpracovává více než sto odborníků. Jelikož kvalita života tvoří mnoho ukazatelů, jejich úkolem je tyto ukazatele sumarizovat a konstruovat kompozitní indikátory podle doporučení organizace OECD. *„Oblasti popisují zvlášť každý aspekt kvality života, který v případě nedostatečného naplnění může způsobit nespokojenost obyvatelstva. Taková kvalita života se dá měřit, a to pomocí ukazatelů strategického rámce Česká republika 2030“*, uvádí TREXIMA (2020 b).

Dále podle TREXIMY (2020 a) se tato strategie se zabývá udržitelným rozvojem České republiky, v níž se snaží zlepšit kvalitu života a nalézt indikátor kvality života ve všech aspektech včetně života v regionech a obcích. Je potřeba zmínit, že národní úroveň výzkumu celkově neprokazuje hodnocení kvality života mezi regiony. Výzkumy, které v současné době probíhají, např.: Kvalita života v oblasti vzdělávání v regionech krajů ČR, nepoužívají subjektivní ukazatele. Jde o indikátory, které nepopisují život z pohledu lidí, kteří dané území obývají a vnímají kvalitu života ze svého subjektivního pohledu. Proto je cílem projektu Česká republika 2030 zhodnotit kvalitu života v regionech na základě subjektivity. Vymezení všech 11 indikátorů kvality života je následující:

1. příjem a bohatství
2. zaměstnanost
3. bydlení
4. zdraví
5. sladování pracovního a soukromého života
6. vzdělávání
7. mezilidské vztahy
8. občanská angažovanost a dobré vládnutí
9. životní prostředí
10. bezpečnost
11. osobní pohoda

Podle Malého (2018, s. 6–8) **příjmy a bohatství** zpravidla ovlivňují kvalitu života obyvatel a je možné ji posuzovat podle různých aspektů. Mezi ně patří průměrný příjem obyvatel, úroveň příjmů mezi různorodými skupiny obyvatel, zadluženost domácností nebo vývoj příjmu v mezinárodním srovnání. Mezi spokojeností s dosaženou mírou úrovní příjmů a bohatství panuje určitá variabilita, bez úzkého vztahu se skutečnou úrovní. Mezi zeměmi se individuální vnímání spokojenosti s dosaženou úrovní příjmů liší a ovlivňuje ji historie, kultura, ekonomika a mnoho dalších faktorů. Celková kvalita života se v této oblasti zvyšuje.

Životní spokojenost a kvalita života je ovlivňována i v oblasti **pracovního života**. Pracovní života a jeho kvalita se dá definovat mnoha způsoby. Jedním z nich je kvalitní pracovní život ve smyslu důstojné práce. Mezinárodní organizace práce (ILO) označuje důstojnou práci příležitostmi. To zahrnuje získání slušné práce za podmínek svobody, rovnoprávnosti, bezpečnosti a lidské důstojnosti. (Janoš 2018, s. 9–11)

Bydlení patří mezi základní životní potřeby ve vztahu ke kvalitě života a vstupu do společnosti. Důležité je prostředí, ve kterém se bydlení nachází, jelikož kvalita tohoto prostředí ovlivňuje fyzické i psychické zdraví. Bydlení je dále provázáno s ostatními oblastmi kvality života a udržitelného rozvoje, mezi něž patří sociální nevyrovnanost a zdraví. (Hojsík 2018, s. 12–14)

Zdraví znamená stav plné tělesné, duševní a sociální pohody a neznamená pouze absence nemoci nebo vady. Proto se ve zkoumání kvality života v oblasti zdraví dbá i na hodnocení pohody, která se dobře posuzuje jako míra kvality života ve vztahu k zdravotní péči. Kvalita

života se v oblasti zdraví stala jedním z nejčastěji používaným pojmem. (Kučera 2018, s. 15–17)

Dle Vohlídalové (2018, s. 18–20) s návazností na kvalitu života s pracovním životem a zaměstnáním se pojí i podmínky **slad'ování pracovního a soukromého života**. Kombinování práce a jiných sfér života se může jevit jako hrozba v důsledku zrychlování pracovního života, což je způsobeno vývojem nových technologií. Tyto procesy se mohou v budoucnu ukázat jako narušitel rodinného a soukromého života, v němž bude práce silně zasahovat do těchto sfér života.

Jednou z hlavních oblastí ve smyslu udržitelného rozvoje ČR je **vzdělávání**. Dosažená úroveň vzdělání jedinců a jejich kompetenční úroveň ovlivňuje mnoho dalších oblastí. Těmi jsou uplatnění na trhu práce, sociální vazby a kontakty, rozsah kulturního života, život občanské společnosti či zdraví. Dá se říci, že vzdělání hraje klíčovou roli v dosažení nejvyšší možné úrovně kvality života. (Jupa 2018, s. 21–22)

Ze sociálně psychologického hlediska je možnost vidět, jak **mezi sebou lidé vycházejí** v menších skupinách. Pokud jsou tyto vztahy harmonické a plné pohody, přispívají i do obecné kvality života, pokud jsou negativní s podílem konfliktů a napětí, zvyšuje se stres a pocit nenaplnění správného života. Sociologické hledisko se soustřeďuje na větší skupiny a rozlišuje stejně jako u menších skupin negativa a pozitiva pro kvalitní život. (Frič 2018, s. 23–24)

Tožička (2018, s. 25–26) uvádí, že cílem **občanské angažovanosti** je navrhovat, podporovat a realizovat veřejné potřeby. Jde o spolupráci lidí usilující o změnu v rámci společenství formou praktických činností či vzdělávacích aktivit. Smyslem je podpořit veřejný zájem pro lepší kvalitu života. V případě dostatečného prostoru pro realizace představ lidí, se kvalita života zvyšuje. Ukazatelem v České republice může být počet dobrovolníků. Ten v posledních deseti letech roste.

Životní prostředí má výrazný vliv na kvalitu života, zejména v oblasti, kde žijeme. Pobyt v přírodě zlepšuje fyzické i mentální zdraví. Ti lidé, kteří v přírodě tráví více času, mají lepší náladu a lépe spolupracují. Proto je kvalita života životního prostředí úzce spojena se zdravím. Stav životního prostředí jako kvalitu života vnímá 79 % Čechů. (Kotecký 2018, s. 27–29)

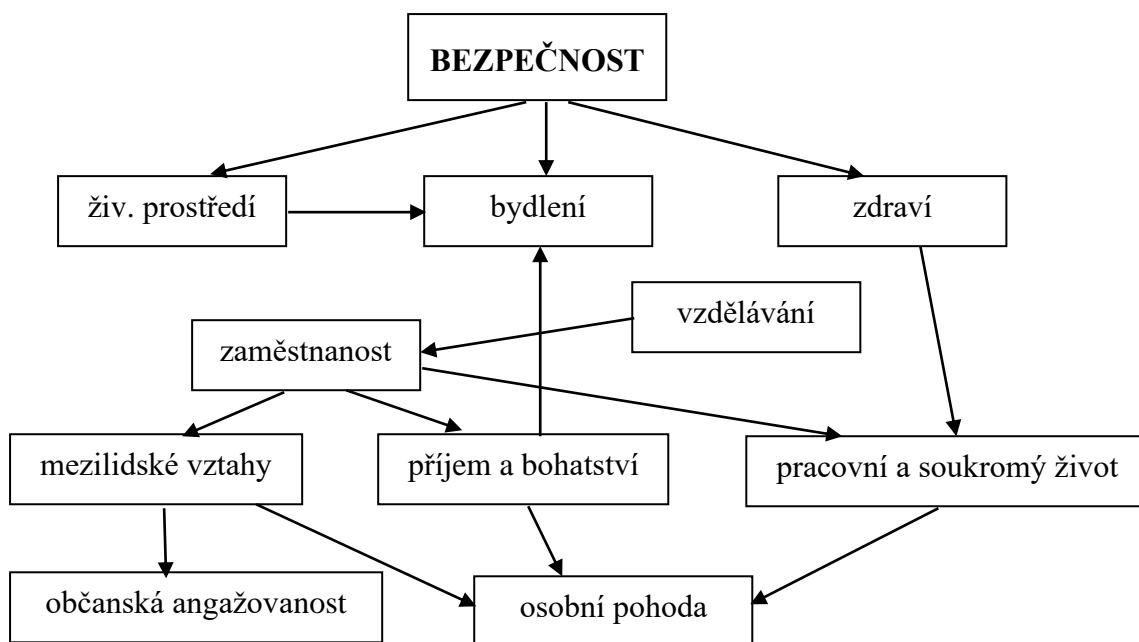
Podle Blatného (2018, s. 33–35) můžeme mezi měřitelné složky **osobní pohody** zařadit životní spokojenost, objem emocí a eudaimonickou pohodu, což je smysluplnost života. Měření těchto složek zaznamenalo určitou reliabilitu a validitu. Každý člověk žije ve svých definovaných podmínkách a vnímá svět subjektivně. To mu určuje jeho chování a prožitek životních událostí včetně reakce na životní výzvy.

Bezpečnost je chápána jako soubor opatření pro ochranu a rozvoj chráněných zájmů. Je špatně kvantifikovatelná, a tak se měří v časové míře. Pro udržitelný rozvoj je důležité, jestli bezpečnost v časových úsecích klesá nebo roste. V těchto úsecích se pak hodnotí, zda byla plánovaná bezpečnost dosažena či nikoli. Jako základní potřebu všech lidí představuje zajištění vlastní bezpečnosti a bezpečnosti jejich blízkých. (Valášek 2018, s. 30–32)

Valášek (2018, s. 30–32) dále uvádí, že kvalita života jako indikátor v oblasti bezpečnosti tedy považujeme v časovém úseku, a to podle subjektivních a objektivních indikátorů. Míra pocíťované bezpečnosti se vědomě i nevědomě promítá v našem každodenním životě. Do toho lze zařadit pracovní a soukromý život nebo společenské činnosti Globální klimatické změny představují hrozby živelných pohrom, jako povodně nebo sněhové kalamity. Také dlouhodobá sucha mají vliv na nedostatek pitné a užitkové vody. To zvyšuje pravděpodobnost lesních požárů. Další hrozbou jsou průmyslové havárie a zacházení s chemickými látkami a odpady. Cílem řízení každého státu je zajistit ochranu životů, zdraví a bezpečí obyvatel. Stále více je v oblasti kvality života upřednostňováno veřejné blaho a tyto aspekty jsou více středem pozornosti v oblasti hledání nástrojů na jejich zajištění.

Vztahy mezi těmito indikátory můžeme shrnout tak, jak je uvedeno v obrázku 1.

Obrázek 1: Provázanost indikátorů kvality života

Zdroj: vlastní zpracování

Z obrázku 1 vyplývá, že zásadním determinantem je **bezpečnost**, což je předpokladem pro dosažení mnoha dalších oblastí. Bez bezpečného **životního prostředí** by území nebylo osídleno. Jako příklad můžeme uvést únik jedovatých látek do ovzduší. K tomu se pojí **bydlení**, ve kterém bude jedinec přebývat pouze tehdy, bude-li se cítit bezpečně, na bezpečném místě, kde není riziko povodní nebo sucha a nejedná se o sociálně odloučenou oblast. (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení 2015)

Zdraví je nedílnou součástí, které je možné udržet, pokud bude zajištěna bezpečnost. Podle článku 1 zákona č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*, ve znění pozdějších předpisů, je uvedeno, že „Zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu.“ Zároveň může zdraví znatelně ovlivňovat pracovní a soukromý život.

Dalším důležitým faktorem pro rozvoj území je **vzdělávání**. To se k bezpečnosti pojí jen z užšího hlediska, ale umožňuje bezpečný pohyb ve vzdělávacích institucích a řízení se bezpečnostními pokyny. Vzdělání je důležitým faktorem pro zaměstnanost. Bez alespoň základního vzdělání se zaměstnanost může snižovat v důsledku nedostatečných kompetencí vykonávat zaměstnání. (BOZP-Euroinstitut 2018)

Úzký vztah je mezi **zaměstnaností** a **bydlením**. Zaměstnanost podporuje příjem a bohatství, které zvyšuje šance jednotlivce na bydlení. **Příjem a bohatství**, dále skloubení pracovního a soukromého života vede k **osobní pohodě**. Zaměstnanost podporuje mezilidské vztahy. V tomto případě na pracovišti a dále do osobního života. **Mezilidské vztahy** tak vedou k **občanské angažovanosti**. (Pavelka 2007) Z popisu vzájemných vztahů indikátorů je patrné, že bezpečnost je provázána ve všech oblastech kvality života.

1.2 Požární ochrana

Požární ochrana je definována jako souhrn technickoorganizačních opatření, které brání ke vzniku požáru nebo výbuchu s následkem požáru. Chrání osoby, zvířata a majetek v případě vzniku požáru a zamezuje jeho šíření. (bozp-bezpecnost.cz 2020)

V obcích je nejdůležitější funkcí PO, kterou má každá obec povinnost zabezpečit podle § 29 zákona 133/1985 Sb., *o požární ochraně*, ve znění pozdějších předpisů a dále ji podporovat. Tento způsob je v České republice již tradiční, protože plní funkci více než 100 let a zajišťuje ji pomocí dobrovolníků. Podle Szasza (2010, s. 8-12) už Marie Terezie za její vlády uložila povinnost obcím starat se o požární ochranu. V 19. století založil na dnešním území Německa Ferdinand Leitenberg v roce 1854 první sbor dnes už českých dobrovolných hasičů, a to konkrétně v Zákupech, kde v té době panovalo velké množství požárů, a okolní obyvatelé byli nuceni tyto situace řešit. Dále podle Szasza (2010, s. 8-12) v padesátých letech 20. století musely všechny obce, které neměly zřízenou žádnou profesionální jednotku požární ochrany, zřídit právě dobrovolný hasičský sbor. V případě, že obec neměla dostatek dobrovolníků, se obce v okolí sdružily a tvořily tak hasičský svaz. To odsouhlasil jedině nadřízený správní úřad. V 70. letech 20. století se jednotky dobrovolné požární ochrany staly orgánem místního národního výboru.

V současné době, povinnost zajistit bezpečnost území, vychází ze zákona č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*, ve znění pozdějších předpisů. Podle článku 1 tohoto zákona jde o „Zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu“. Z toho PO řeší ochranu životů, zdraví a majetkových hodnot před následky požáru.

Článek 3 tohoto zákona uvádí, že „Bezpečnost České republiky zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby“. Součástí záchranných sborů jsou jednotky požární ochrany (JPO) a orgány územních samosprávných celků jsou povinni se podílet na bezpečnosti. MAS nenese povinnost se podílet na PO, ale může k ní přispívat. PO je komplexně upravena zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. „Účelem zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech stanovením povinností ministerstev a jiných správních úřadů, právnických a fyzických osob, postavení a působnosti orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, jakož i postavení a povinností jednotek požární ochrany“. Dále podle § 29 obec v samostatné působnosti na úseku PO a) „zřizuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, která provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plní další úkoly podle zvláštního právního předpisů ve svém územním obvodu; členům jednotky sboru dobrovolných hasičů obce za hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech v mimopracovní době poskytuje odměnu“.

Prostřednictvím JPO je zajištěna PO. JPO představuje organizovaný systém tvořený odbornou způsobilostí osob, hasičskou technikou a věcnými prostředky PO. Jejich posláním je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry, včetně poskytování účinné pomoci při mimořádných událostech, které mohou ohrozit život a zdraví obyvatel, majetek a životní prostředí. JPO se mohou vytvářet z profesionálních hasičů a dobrovolníků. Dobrovolníci v tomto případě tvoří sbory dobrovolných hasičů (SDH). (hzscr.cz 2020)

SDH pracuje v úseku PO a v obcích se většinou můžeme setkat s JPO kategorie V, což jsou jednotky sboru dobrovolných hasičů (JSDH) obce, kteří svoji činnost provádějí v JPO dobrovolně (rozdělení této a ostatních kategorií JPO je uvedeno v příloze B. Podle občanského zákoníku, si může každý občan založit sdružení. Například dobrovolných hasičů. Jednotku vytvořenou ze sdružení musí hasičský záchranný sbor kraje zařadit do sítě pokrytí kraje. Podle zákona č. 133/1985 Sb., O požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů podle § 68 „Obec zřizuje a spravuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce. Velitele této jednotky, po vyjádření hasičského záchranného sboru kraje k jeho způsobilosti vykonávat funkci velitele, jmenuje a odvolává starosta obce. Přihlíží přitom k návrhu občanského sdružení působícího na úseku požární ochrany“. V případě, že si obec není schopna zajistit PO cestou

vlastní JPO, musí se spojit s jinou obcí, která JSDH zřízenou má a tato obec pokryje činnosti těchto jednotek i v obci kde tyto jednotky schází.

Je tedy důležité si ujasnit, jaký rozdíl je mezi SDH a JSDH. Podle (sdhnovosedly.cz 2020) je SDH organizačním článkem sdružení občanů, které tak významnou měrou dokáže spolupracovat s obcemi v oblasti PO a při zabezpečování činnosti JSDH. V rámci sdružení občanů se angažuje ve společenském, kulturním a sportovním úseku obcí. Finance na provoz těchto SDH si tyto sbory musí zajišťovat samy a obec také finančně přispívá. Kdežto JSDH podle zákona č. 133/1985 Sb., *O požární ochraně* ve znění pozdějších předpisů, dle § 29 a § 68, zřizuje obec a zároveň hradí. Jsou významným článkem plošného pokrytí kraje, a vyjíždějí k požárům nebo k jiným mimořádným událostem.

Většina SDH je organizována ve Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SH ČMS) a měly by se řídit i stanovami tohoto řízení včetně nařízení zákona. V SH ČMS existuje i hasičská vzájemná pojišťovna nebo zajištění požárního sportu v celé České republice. (SH ČMS 2018)

Ve spojitosti s kvalitou života, zejména občanské angažovanosti, se členy SDH stávají nejen občané, kteří zasahují u mimořádných událostí, ale i občané, kteří chtějí podpořit vzdělávání dětí, požární sport nebo i dospělí v oblasti požární ochrany. Dále v souvislosti s kvalitou života lze říci, že komunita, vznikající pro vzdělávání a sportovní aktivity vytváří dobré mezilidské vztahy a přispívá tak k soukromému životu a osobní pohodě.

Sdružení dobrovolných hasičů má význam pro obce, neboť vedle aktivit spojených s PO vykonává i další aktivity. Celkem jde o 10 aktivit, kterými jsou:

- údržba výstroje a výzbroje,
- údržba vodních zdrojů,
- údržba a výstavba hasičských zařízení,
- kulturní a společenské akce,
- pomoc obcím,
- propagace PO,
- preventivní a výchovná činnost,
- preventivní hlídky a dohledy,
- příprava odbornosti členů SDH,
- pomoc v období extrémního sucha.

V tabulce 2 jsou uvedeny aktivity, které jsou z hlediska kvality života ve venkovských obcích, považovány za nejvíce důležité. Jde o kulturní a společenské akce, pomoc obcím, propagace PO a preventivní činnosti. Sdružení dobrovolných hasičů mělo v roce 2018 340 000 členů a podílelo se na 76 000 akcí.

	Kulturní a společenské akce		Pomoc obcím		Propagace PO		Preventivní činnosti	
	akce	členů	akce	členů	akce	členů	akce	členů
Praha	233	1 355	300	830	152	459	581	403
Středočeský	4 468	24 827	3 594	10 290	1 180	3 838	1 937	5 002
Jihočeský	4 011	26 115	2 108	7 805	667	2 572	594	2 917
Plzeňský	3 527	21 105	2 337	7 804	517	2 314	783	2 139
Karlovarský	385	1 233	396	697	111	380	205	316
Ústecký	963	6 345	896	3 218	437	2 252	817	1 861
Liberecký	1 219	8 517	619	1 649	304	1 162	635	1 283
Královohradecký	2 443	14 829	1 679	5 027	586	2 192	973	1 860
Pardubický	2 567	15 813	1 504	4 541	594	2 461	587	2 173
Vysočina	4 065	21 998	2 893	9 077	1 096	3 003	879	3 242
Jihomoravský	2 725	16 261	2 060	4 767	748	2 411	1 026	3 935
Olomoucký	2 369	15 282	1 300	4 168	652	2 330	730	2 087
Zlínský	2 084	15 569	1 138	3 387	631	1 822	743	2 611
Moravskoslezský	2 124	18 524	2 053	4 684	694	2 372	990	3 564
Celkem	33 183	207 773	22 877	67 947	8 369	29 568	11 480	33 393

Tabulka 2: Aktivity Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska v jednotlivých krajích ČR za rok 2018

Zdroj: Vlastní zpracování dle výroční zprávy SH ČMS 2018

Z tabulky 2 vyplývá, že počet kulturních a společenských akcí z celkového počtu akcí tvoří 44 % a z celkového počtu členů 61 %. Akce spojené s pomocí obcím tvoří 30 % a členů potom 20 %. Propagace PO proběhla v rámci 11 % akcí s ještě nižším počtem členů, tedy 9 %. Na preventivní činnosti se podílelo 15 % akcí a desetina členů neboli 10 %. Na základě této statistiky lze říci, že nejvyšší zastoupení měly v těchto aktivitách kulturní a společenské akce. Naopak propagace PO není tak důležitá. Zde je potvrzeno, že mezilidské vztahy a sociální angažovanost má na této úrovni silný vztah ke kvalitě života.

2 ÚZEMNÍ ROZVOJ VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Poté co jsme si vysvětlili pojem kvality života a jeho vztah k požární ochraně, je potřeba si říci, co znamená územní rozvoj, čím se řídí a jeho vztah k MAS, které podporují tento rozvoj. Po vysvětlení pojmu MAS, následuje konkrétní síť těchto skupin v Královéhradeckém kraji (KHK).

2.1 Řízení územního rozvoje

Cílem fungování evropské politiky je rozvoj regionů, snížit výskyt chudoby, podporovat rozvoj podnikání, udržitelné zemědělství, vzdělání a zdravotnictví včetně sociální ochrany. Rozvojová politika EU nyní zahrnuje všechny rozvojové země. (eur-lex.europa.eu 2010). V ČR se o regionální rozvoj stará Ministerstvo pro místní rozvoj. Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů, v § 14 podle článku 1 uvádí: „*Ministerstvo pro místní rozvoj je ústředním orgánem státní správy ve věcech regionální politiky, politiky bydlení, rozvoje domovního a bytového fondu a pro věci nájmu bytů a nebytových prostor, územního plánování a stavebního řádu, vyvlastnění, investiční politiky, cestovního ruchu a pohřebnictví*“. Na Ministerstvu pro místní rozvoj se problematikou zabývá odbor regionální politiky. Ten se mimo jiné zabývá integrovanými územními investicemi (ITI), které platí pro aglomerace a metropolitní oblasti a komunitně vedeným místním rozvojem (CLLD). Hlavním zdrojem financování regionálního rozvoje ČR jsou evropské fondy a většina těchto finančních prostředků putuje do venkovských oblastí. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2019).

Na území venkovských oblastí jsou zřízeny MAS, které slouží ke zlepšení kvality života na těchto územích a tvoří je partnerství lidí většinou z neziskových sektorů, kteří se snaží přispívat k rozvoji venkova v regionu. Zřízené MAS se v České republice sdružují do Národní sítě MAS (NS MAS). (e-collegium.cz)

Národní síť Místních akčních skupin České republiky

Národní síť MAS pracuje formou místního rozvoje vedeného komunitní formou a metodou LEADER. „*Liaison Entrée Actions de Développement de Économie Rurale*“ neboli *Propojování akcí hospodářského rozvoje venkova*. Takovou metodou se rozumí rozvíjení regionů, založených na plánech a strategiích, u kterých platí způsob „BOTTOM UP“, což

znamená, že nápady, projekty a myšlenky vycházejí z místních občanů a jiných subjektů venkova, tudíž zdola a neřídí se žádnou vyšší politickou mocí.

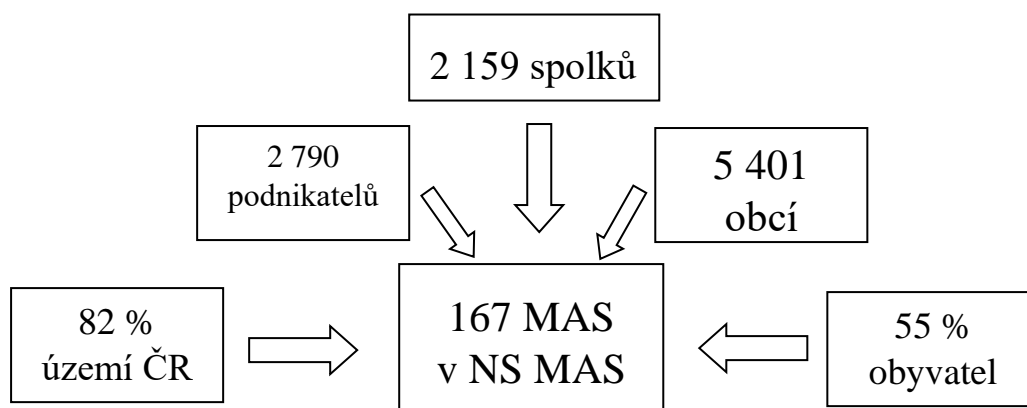
Principy metody LEADER

Přístup LEADER je upraven v článku 61 Nařízení rady č. 1698/2005, *o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD)*. Jeho principy jsou podle webu humpolecko.cz následující:

- *Přístup „zdola nahoru“ („BOTTOM UP“)* – jak jsem již v předchozí kapitole zmínil, jedná se o lidi žijící na venkově, dobře znající dané území, jeho historii a rozhodují o dalším vývoji regionu v rámci MAS.
- *Partnerství veřejných a soukromých subjektů* – spolupráce zástupců obcí v MAS nebo na bázi veřejného sektoru (organizace zřizované krajem) a vzájemná spolupráce v soukromém sektoru, tedy občanská sdružení, podnikatelé nebo samotní občané.
- *Realizace místní rozvojové strategie* – ve strategii jsou zahrnuty vize aktérů z území MAS a obsahují projekty mířené za místním rozvojem a naplnění potřeb občanů
- *Více odvětvové navrhování a provádění strategie* – navrhování mezi více odvětvími místního hospodářství a vzájemná spolupráce.
- *Podpora inovativních projektů* – uplatňování inovativního řešení problémů vznikajících při tvorbě strategických plánů.
- *Vytváření sítí místních partnerství a spolupráce* – vzájemná spolupráce v partnerských sítích ČR, např.: NS MAS, nebo evropských, např.: ELARD (*European leader association for rural development*).

Národní síť sdružuje 167 MAS, pokrývá tak 82 % území ČR. MAS v České republice sdružují více než 10 000 podnikatelů, členů spolků, starostů a dalších partnerů žijících na venkově, kteří dokáží poznat, jaké má venkov potřeby a umět je naplnit. Dále podporuje inovativní nápady a spolupracuje se zahraničními partnery. Hlavním posláním sdružení je spolupracovat. (Výroční zpráva NS MAS 2018, s. 7). Dalšími posláním jsou např.: *„rozvíjení spolupráce s těmi, kdo působí ve prospěch obyvatel venkova a venkova samostatného, hájit společné zájmy jednotlivých MAS vůči orgánům státu, prosazování jednoduchých pravidel pro funkci MAS, vytváření podmínek při administraci dotací z fondů, které jsou určeny k podpoře rozvoje venkova, reprezentovat MAS na mezinárodní úrovni, pořádat přednášky a školení pro větší popularitu a účinnost úlohy MAS.“* (Výroční zpráva NS MAS 2018)

Webový portál NS MAS ve výroční zprávě za rok 2018 uvádí: „Venkov pojímáme jako rovnocenného partnera městům, jenž má své specifické silné i slabé stránky, své vlastní výzvy, dynamiku a je zdrojem důležitých inovací.“. Základním cílem je zlepšování kvality života a životního prostředí v oblasti venkova. Základní statistický přehled uvádí obrázek 2.

Obrázek 2: Statistický přehled členů MAS v Národní síti MAS v roce 2018

Zdroj: vlastní zpracování dle výroční zprávy NS MAS 2018

Z obrázku 2 vyplývá, že se území MAS rozkládá na více než 75 % území ČR a pojímá více než polovinu obyvatel. Na každou MAS průměrně připadá 32 obcí a působí zde průměrně 13 spolků.

MAS vznikají na základě společného prosazování zájmů obcí včetně místních komunit a jejich cílem je dosáhnout určitých změn. Ve výzkumu MAS a dalších mikroregionů z roku 2007, konkrétně v regionech soudržnosti střední Morava, střední Čechy a Severozápad, byl zohledněn cíl popsání typů zajištění managementu rozvoje MAS v ČR a získat dostatečné množství informací k jejich funkci, jak zmiňují Šafářová a Škrabal na stránce mvcr.cz (2008).

MAS vznikají nejvíce seskupením obcí kolem spádového území. Jejich velikost je velmi různorodá. Nicméně cca polovina těchto skupin tvoří regiony s počtem do 10 tisíc obyvatel a skupina obsahuje maximálně 10 obcí. Pouze necelých deset procent tvoří více jak třicet obcí. Největší rozmach se datuje na přelomu století, konkrétně mezi lety 1999 a 2001. Od té doby se tyto skupiny nevytvářely v takovém tempu a tendence vzniku klesala. Šlo spíše o transformaci jednotlivých mikroregionů na dobrovolné svazky obcí, které se řídí zákonem o obcích. Podle výzkumu se zvýšil i počet obyvatel na území MAS, přesto byly viditelné velké rozdíly. Některé skupiny tvoří až 50 tisíc obyvatel v 50 obcích. Nízká hodnota osídlení,

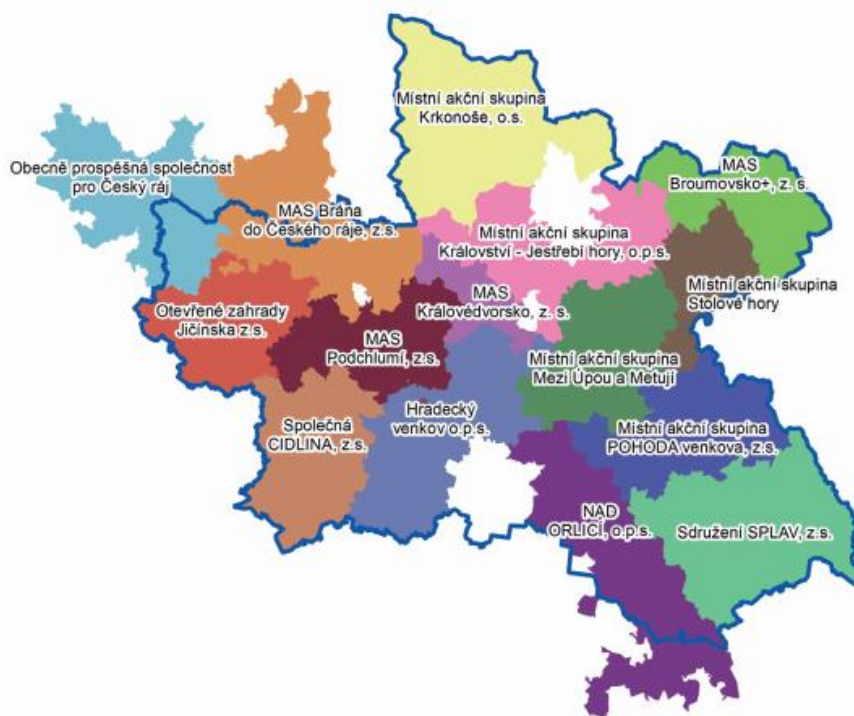
jenž má řešit program LEADER ve venkovských oblastech, se hledisko počtu obyvatel vyznačuje i přesto ve prospěch MAS, a to o 2,5krát více než ve výše zmiňovaném mikroregionu. Je ale potřeba dodat, že MAS i mikroregiony jsou jako subjekty vzájemně propojeny a působí na stejném území, kde funkční a organizační struktura managementu splývá v jednu. (Šafářová, Škrabal, mvcr.cz, 2008)

Dále podle Šafářové a Škrabala (2008) obce spojené v MAS se vyznačují společným zájmem obecního rozvoje území či monotematickým způsobem v případě vybudování čističky odpadních vod nebo kanalizace. Tyto důvody vzniku jsou v těchto monotematických případech většinou po vykonání úkolu uzavřeny bez pokračující spolupráce sdružených obcí. Podle respondentů při výzkumu se mezi další důvody řadí spolupráce starostů, jejich předávka zkušeností a také cestovní ruch, školství aj. Vše potom slouží jako podklad pro realizaci strategie rozvoje.

Strategie komunitně vedeného rozvoje obsahuje část analytickou, strategickou, implementační, akční plán a finanční plány. V analytické části je popis všech oblastí, mezi které patří i prvky kvality života, zejména bezpečnost, životní prostředí, vzdělávání, zaměstnanost atd. Ve strategické části vymezuje mise, vize a strategie, díky nimž vytvoří hlavní priority pro rozvoj území. Akční plán se soustředí na programové rámce, podle kterých se bude strategie realizovat. Jde o Integrovaný regionální operační program (IROP), Program rozvoje venkova (PRV) a Operační program zaměstnanost (OPZ). Implementační část obsahuje řízení a organizační strukturu MAS a finanční plány potom tvoří finanční plánování v jednotlivých letech podle operačních programů. (Strategie CLLD MAS Brána do Českého ráje 2014–2020)

2.2 Regionální rozvoj Královéhradeckého kraje a místní MAS

Území Královéhradeckého pokrývá patnáct MAS. Jedenáct z nich jsou zapsané spolky pod zkratkou z. s., zbylé čtyři MAS jsou obecně prospěšné společnosti (o.p.s.). Jejich rozložení po území kraje dále ukazuje obrázek č. 3.

Obrázek 3: Rozložení MAS na území Královéhradeckého kraje 2014–2020

Zdroj: cihk.cz

Z obrázku 3 je patrné, že O. P. S. pro Český ráj, MAS Brána do Českého ráje a MAS Nad Orlicí přesahují hranice svého kraje.

Činnost MAS je ovlivněna strategií rozvoje Královéhradeckého kraje 2014–2020. Tato strategie určuje hlavní směry rozvoje kraje na období sedmi let a slouží jako hlavní koncepční dokument. Podle Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014–2020 (s. 4) je hlavní podstatou strategické plánování v kraji, což představuje stanovování rozvojových cílů a priorit s vazbou na další rozvojové aktivity v regionu.

Hlavní úlohou strategického plánu je zajištění vyváženého rozvoje území, ve snaze eliminovat regionální disparity, které brzdí rozvoj regionu. Oblasti mimo hlavních sídel se potýkají s nedostatečnými výsledky ekonomických ukazatelů, panuje zde nižší životní úroveň včetně sociálních problémů a životního prostředí. Plnění strategického plánu by mělo přispět

k vyvážení regionálních disparit a zlepšit životní úroveň na venkově. V MAS a mikroregionech by se měla uskutečnit úzká spolupráce mezi místními aktéry. Efektivnost realizace společných rozvojových projektů je rozhodně vyšší než individuální řešení, z důvodu nedostatečné motivace ke spolupráci. Strategie rozvoje Královehradeckého kraje 2014–2020 (s. 59)

Strategie vymezuje pět strategických oblastí, na které se bude soustředit k naplnění vize a globálního cíle:

- konkurenční schopnost a inovace
- dopravní dostupnost a mobilita
- veřejné služby a občanská společnost
- environmentální prostředí a síť
- vyvážený rozvoj a správa regionu.

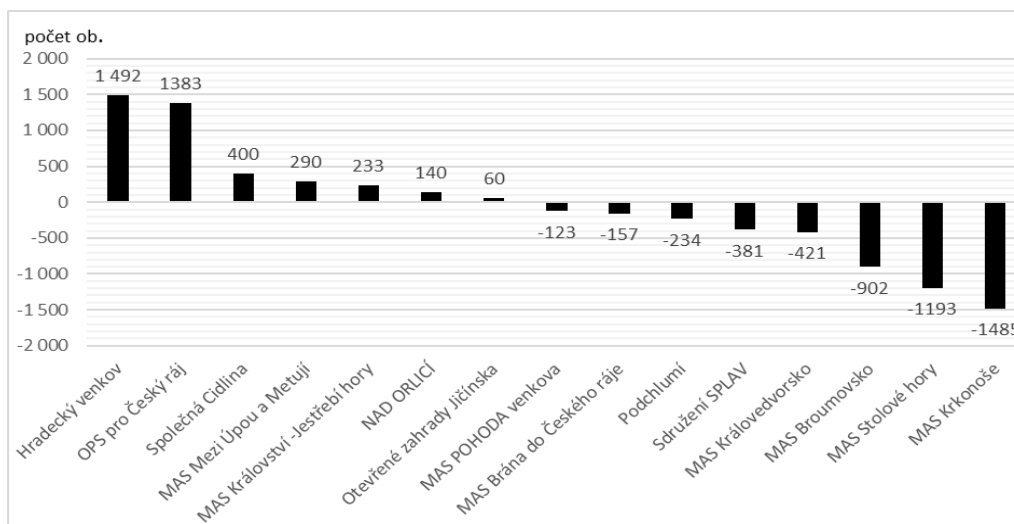
Tyto vymezené oblasti slouží MAS k zhotovování vlastních strategií komunitně vedeného rozvoje, ve kterých má za úkol připravit řešení problémů na území regionu, které pomáhají k celkovému rozvoji kraje a naplnění strategického plánu strategie rozvoje KHK, která vymezuje výše zmíněné oblasti. Strategie rozvoje Královehradeckého kraje 2014–2020 (s. 43)

Nové zkušenosti se dají získat formou spolupráce se zahraničními regiony a tím posílit o tyto zkušenosti méně rozvinuté regiony. Stále existuje hrozba klesající daňové vytíženosti území, nepříznivých změn v rozpočtu kraje, pokles činností a jejich významu v MAS, díky omezeným možnostem přístupu financí. Dopad na to může mít globální ekonomická situace, která pokaždé nemusí odrážet lokální zvláštnosti menších regionů v zemi. Strategie rozvoje Královehradeckého kraje 2014–2020 (s. 29-30)

Na území KHK se podle ČSÚ vyvíjel počet obyvatelstva v MAS od roku 2008 do roku 2016 vyváženě. Zatímco některé MAS zaregistrovaly nárůst, u jiných počet obyvatel stejným poměrem klesl. Většina si ale udržuje poměrně stálé obyvatelstvo. Nejvyšší nárůst zaznamenaly MAS Hradecký venkov a OPS pro Český ráj. (ČSÚ 2016)

Podle strategie komunitně vedeného rozvoje pro MAS Hradecký venkov (s. 20) byl nárůst obyvatel ovlivněn migračními vlivy, a to zejména kvůli své poloze nedaleko Hradce Králové, odkud se z tohoto téměř statisícového města lidé stěhují na nejbližší venkov.

Dále je přírůstek obyvatel v této MAS ovlivněn kvalitním přístupem k volnočasovým aktivitám a k rozvoji území. MAS Českého ráje, která vykazuje podobný přírůstek, se stejně jako v předchozí MAS uplatnil vliv migrace z větších sídel do menších obcí. Ve strategické části Integrované strategie rozvoje území Obecně prospěšné společnosti pro Český ráj 2014–2020 (s. 10) je uvedeno: „Pro udržení a zvýšení atraktivity území MAS pro trvale bydlící obyvatele je třeba zajistit nabídku kvalitního a dostupného vzdělávání pro všechny věkové skupiny obyvatel, příležitosti pro kulturní a společenské vyžití a sport, dostupné sociální a zdravotní služby. Důležité je zodpovědné a efektivní řízení obcí, meziobecní spolupráce a zajištění bezpečnosti obyvatel i majetku.“. Jak se vývoj obyvatelstva v MAS změnil v období 2008–2016, ukazuje obrázek č. 4.

Obrázek 4: Vývoj obyvatelstva v MAS Královéhradeckého kraje mezi lety 2008 a 2016

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ 2016

Z obrázku č. 4 vyplývá, že v sedmi MAS (Hradecký venkov, OPS pro Český ráj, Společná Cidlina, Mezi Úpou a Metují, Království-Jestřebí hory, Nad Orlicí, Otevřené zahrady Jičínka) obyvatelstvo roste a v osmi z nich ubývá (Pohoda venkova, Brána do Českého ráje, Podchlumí, Sdružení Splav, Královédvorský, Broumovsko, Stolové hory, Krkonoše). Jde převážně o horské oblasti, které registrují nevyšší úbytek obyvatel.

Činnost Sborů dobrovolných hasičů na území MAS

Jak bylo vysvětleno v kapitole 1.2, funkcí obce, je zajištění požární ochrany, na které se podílejí i sbory dobrovolných hasičů. Podle tabulky 2 v kapitole 1.2 je činnost SDH pro MAS

důležitá a z deseti ukazatelů přispívá ke čtyřem, např. kulturní život a volnočasové aktivity nebo Propagace PO. Často mohou být součástí orgánů, jako výběrový výbor apod. V některých MAS může být činnost dobrovolných hasičů zaměřena převážně na dospělé skupiny obyvatel. V těchto případech se zájmová činnost dětí realizuje ve spolupráci se základními školami. „Snaha je o rozšíření zájmové činnosti dětí i mimo školní prostory“, uvádí například Strategie CLLD MAS Hradecký venkov 2014-2020 (s. 30).

V tabulce č. 3 je rozdělení aktivit okresního sdružení hasičů v Královéhradeckém kraji za rok 2018.

	Kulturní a společenské akce		Pomoc obcím		Propagace PO		Preventivní činnosti	
	akce	členů	akce	členů	akce	členů	akce	členů
Hradec Králové	495	2 726	279	957	156	479	260	349
Jičín	526	3 035	386	981	91	391	190	383
Náchod	536	3 747	427	1 405	153	556	232	519
Rychnov n. K.	530	2 877	368	1 002	111	369	146	312
Trutnov	356	2 444	219	682	75	397	145	297
Celkem	2 443	14 829	1 679	5 027	586	2 192	973	1 860

Tabulka 3: Rozdělení aktivit okresních dobrovolných hasičů v Královéhradeckém kraji za rok 2018

Zdroj: vlastní zpracování dle SH ČMS 2018

Z tabulky č. 3 je patrné, že jsou zachovány procentní poměry z hlediska důležitosti, což platilo i v tabulce č. 2 v kapitole 1.2 pro jednotlivé kraje ČR.

3 POŽÁRNÍ OCHRANA A KVALITA ŽIVOTA V MAS KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE

Poté, co jsme si vysvětlili, jak souvisí kvalita života s PO na území spravovaném MAS, lze analyzovat a zhodnotit jaký vliv má PO na kvalitu života v MAS KHK.

3.1 Metodika případové studie

Tato bakalářská práce je komparativní případovou studií, která srovnává patnáct MAS Královéhradeckého kraje v letech 2014–2020, což je programovací období pro evropské peníze a každá MAS byla povinna zpracovat jejich strategii komunitně vedeného rozvoje. Studie je založena na pramenech, kterými jsou 15 výročních zpráv MAS v období 2014–2020, 15 strategií komunitně vedeného rozvoje pro období 2014–2020 jednotlivých MAS. Celkem tyto podklady tvoří téměř 2000 stránek.

Dále lze podle R. K. Yina tuto práci klasifikovat jako explanatorní případovou studii, která analyzuje individuální příčinné řetězce. Jde například o řetězec v MAS, která stanoví priority a následně podle priorit realizuje projekty. Tyto příčinné řetězce vycházejí z předem popsané teorie, zejména teorie požární ochrany a MAS. Dále mají za cíl odhalit neznámé nebo méně známé vztahy určitého případu, například postoj jednotlivých MAS k bezpečnosti a vyvodit adekvátní příčiny a důsledky. Předmětem analýzy je srovnání 15 MAS, jejichž adekvátní příčiny a důsledky zjistíme pomocí tří výzkumných otázek, na které budeme hledat odpověď:

- Jakou prioritou je bezpečnost pro kvalitu života v MAS?
- Jak velkým zdrojem je PO při zajišťování bezpečnosti v jednotlivých MAS?
- Jsou SDH hlavním prostředkem při zajišťování bezpečnosti v MAS nebo se jejich vliv na kvalitu života odvíjí v oblasti volnočasových aktivit?

První výzkumná otázka „Jakou prioritou je bezpečnost pro kvalitu života v MAS?“ vychází z kvality života v návaznosti na její indikátory. Z indikátorů je patrné, že bezpečnost je hlavní determinant kvality života, který vytváří provázanost mezi ostatními indikátory, což vyplývá z obrázku č. 1. Proto je potřeba zjistit, zda jednotlivé MAS vnímají jako prioritu tento podstatný faktor kvality života.

Druhá výzkumná otázka „Jak velkým zdrojem je PO při zajišťování bezpečnosti v jednotlivých MAS?“ vychází z kapitoly 1.2, kde jsme si vysvětlili pojem požární ochrana. Zajišťování bezpečnosti souvisí s PO, která se pojí se sborem dobrovolných hasičů, který je ve stejné kapitole vysvětlen. Proto je potřeba zjistit, zda jednotlivé MAS, pokud vnímají bezpečnost jako prioritu, považují právě PO za součást bezpečnosti ve svém regionu a tento úsek bezpečnosti podporují.

Třetí výzkumná otázka „Jsou SDH hlavním prostředkem při zajišťování bezpečnosti v MAS nebo se jejich vliv na kvalitu života odvíjí v oblasti volnočasových aktivit?“ se vztahuje ke sborům dobrovolných hasičů. Tyto sbory se pojí k volnočasovým aktivitám a tvorbě kulturního života, které jsou v okresech Královéhradeckého kraje nejčastější aktivitou. Proto je potřeba zjistit, zda jsou sdružení dobrovolných hasičů nejčastějším aktérem tvorby volnočasových aktivit i na území MAS.

Hlavní metodou je studium strategických dokumentů a výročních zpráv 15 MAS, z kterých lze analyzovat přístup jednotlivých MAS k bezpečnosti, PO a sdružení dobrovolných hasičů.

Doplňkovou metodou je terénní výzkum. V tomto výzkumu jsou osloveny MAS, které vykazují takové výsledky, na které je potřeba se dále zeptat prostřednictvím terénního výzkumu. Například MAS, které nepovažují bezpečnost jako prioritu. V rámci terénního šetření jsou po telefonu osloveni pověřeni pracovníci MAS, s cílem domluvy na průběhu terénního výzkumu, a to buď v rámci osobního setkání nebo vypracování otázek přes e-mail.

3.2 Vnímaní bezpečnosti jako priority ve strategiích MAS

Abychom mohli porovnat priority pro budoucí zaměření MAS v jejich strategiích a odpovědět na výzkumnou otázku „Jakou prioritou je bezpečnost pro kvalitu života v MAS?“, je potřeba se zaměřit na složení výkonných výborů a rad jednotlivých MAS, které spolupracují při vytváření strategie a rozhodují o vzniku a pořadí priorit.

Každá MAS má jiné složení výkonných výborů a rad, proto se priority ve strategických dokumentech liší. Mezi aktéry výborů může být zastoupen soukromý nebo veřejný sektor a soukromý sektor jako ziskový nebo neziskový. Mezi neziskový sektor řadíme spolky a mezi neziskový sektor řadíme například soukromě hospodařící zemědělce. Zastoupení může být z veřejného sektoru, tudíž se zaměřením na veřejné služby hrazené z veřejných rozpočtů.

Naopak zastoupení soukromého sektoru podporuje například konkrétní vybavení, za účelem zisku. Může zde působit i soukromý sektor neziskový. V tabulce 3 je porovnání všech MAS, podle distribuce aktérů podle jejich příslušnosti v sektoru.

Název MAS	Veřejný sektor	soukromý sektor	
		ziskový	neziskový
1. Brána do Českého ráje, z. s.		ANO	
2. Broumovsko+, z. s.			ANO
3. Hradecký venkov, o. p. s.			ANO
4. Královédvorsk, z. s.	ANO		
5. Království-Jestřebí hory, o. p. s.			ANO
6. Krkonoše, z. s.		ANO	
7. Mezi Úpou a Metují, z. s.			ANO
8. NAD ORLICÍ, o. p. s.	ANO		
9. O. P. S. pro Český ráj	ANO		
10. Otevřené zahrady Jičínska, z. s.			ANO
11. Podchlumí, z. s.			ANO
12. POHODA Venkova, z. s.			ANO
13. Sdružení SPLAV, z. s.			ANO
14. Společná CIDLINA, z. s.		ANO	
15. Stolové hory, z. s.			ANO

Tabulka 4: Zastoupení řídicích orgánů MAS z hlediska sektoru k roku 2015

Zdroj: vlastní zpracování dle veřejných dokumentů MAS

Z tabulky 4 vyplývá, že převažuje zapojení soukromého sektoru, což bylo cílem metody LEADER. Soukromý sektor je zapojen ve 12 MAS z 15. Pouze ve třech MAS je součástí výborů většinový podíl veřejného sektoru. Soukromý sektor neziskový zastupují v těchto MAS nejvíce spolky a sdružení. Ziskový potom tvoří podnikatelské subjekty nejvíce zejména v oblasti cestovního ruchu. Naopak obce zastupující veřejný sektor se na složení podílejí jen částečně. Složení výkonných výborů a rad by se mělo projevit ve strategiích MAS v rámci stanovených priorit.

Strategie komunitně vedeného rozvoje obsahuje část analytickou, strategickou, implementační, akční plán a finanční plány. Součástí strategického úseku jsou vymezeny hlavní priority rozvoje pro budoucí roky, které se jednotlivé MAS budou snažit naplňovat.

V této situaci nás zajímá, zda je bezpečnost zařazena do hlavních priorit rozvoje v období 2014–2020. V tabulce 5 jsou pro MAS definované v tabulce 4, uvedeny počty priorit a hlavní priority všech MAS KHK včetně pozice bezpečnosti v těchto strategiích.

MAS	Počet priorit	Hlavní priorita	Bezpečnost
1.	4	infrastruktura	součást 3. priority
2.	4	občanská vybavenost	není prioritou
3.	3	občanská vybavenost	součást 1. priority
4.	6	zaměstnanost a podnikání	součást 3. priority
5.	5	cestovní ruch	součást 2. priority
6.	6	občanská vybavenost	není prioritou
7.	5	ekonomický rozvoj	součást 2. priority
8.	3	soudržnost a otevřenost	není prioritou
9.	4	život v obcích	součást 1. priority
10.	3	stabilizace obyvatelstva	součást 1. priority
11.	4	lidé	součást 1. priority
12.	5	vybavenost obcí	součást 1. priority
13.	3	prostředí	součást 1. a 2. priority
14.	3	ekonomika a veřejná správa	součást 3. priority
15.	4	lidské zdroje	součást 3. priority

Tabulka 5: Rozdělení priorit MAS Královéhradeckého kraje ve strategiích CLLD 2014–2020

Zdroj: vlastní zpracování dle strategií CLLD 2014–2020

Tabulka 5 ukazuje, že počet priorit MAS se pohybuje v průměru od tří do šesti. Tři priority jsou ve všech MAS minimálním počtem. Každá MAS si stanovila rozdílné prioritní oblasti. Nejvíce se však orientují na občanskou vybavenost. Dále se většina zaměřuje na obyvatelstvo jako takové a životy v obcích. Nemalou část zaujímá i ekonomika. Žádná z hlavních prioritních oblastí není celková bezpečnost. Pozice bezpečnosti se nachází až jako součást hlavních priorit, kromě třech MAS. Konkrétně se jedná o Broumovsko, Krkonoše a Nad Orlicí, kde bezpečnost není ani součástí žádné z priorit. Nelze vyloučit, že v těchto MAS je dobře rozvinutý cestovní ruch, z čehož plyne, že je potřeba zajistit bezpečnost turistů. 6 MAS považuje bezpečnost jako součást první priority.

Na základě analýzy vnímání bezpečnosti jako priority lze říci, že zastoupení neziskového sektoru tvoří 60 %, kde můžeme najít například sdružení dobrovolných hasičů. Ukázalo se, že

priorita bezpečnosti platí u 80 % MAS, z toho u 50 % jde o 1. prioritu. Odpovědí na výzkumnou otázku „Jakou prioritou je bezpečnost pro kvalitu života v MAS“, je vysoká priorita.

3.3 Požární ochrana jako součást bezpečnosti

Abychom mohli odpovědět na výzkumnou otázku „Jak velkým zdrojem je PO při zajišťování bezpečnosti v jednotlivých MAS?“, je potřeba si připomenout tabulku 4, ve které výbory stanovující strategické priority byly většinou složeny z neziskového soukromého sektoru. Pro bezpečnost, která se stala mnohdy prioritou, to znamená předpoklad silného zastoupení PO vedle veřejné bezpečnosti. Ve všech MAS, kde se bezpečnost stala alespoň součástí některé prioritní oblasti, se zaměřuje tabulka 6 na konkrétní typy bezpečnosti, zejména veřejnou bezpečnost, PO a krizovou připravenost, které se daná MAS snaží podpořit.

MAS	Veřejná bezpečnost	Požární ochrana	Krizová připravenost
1.	ANO	ANO	ANO
2.			
3.		ANO	
4.	ANO		
5.		ANO	
6.			
7.		ANO	ANO
8.			
9.		ANO	ANO
10.		ANO	
11.		ANO	ANO
12.	ANO	ANO	
13.		ANO	ANO
14.	ANO		ANO
15.		ANO	

Tabulka 6: Oblasti bezpečnosti MAS určené k podpoře

Zdroj: vlastní zpracování dle strategií CLLD 2014–2020

Z tabulky 6 je patrné, že v deseti MAS mají své zastoupení hasiči. Ve většině případů prosazují nedostatečnou úroveň technického vybavení a požadují rekonstrukce hasičských zbrojnic. To se týká zejména zbrojnic SDH. Krizová připravenost se v sedmi případech objevuje jako součást bezpečnosti ve smyslu zajistit rychlejší přístup a odolnější vybavení složek IZS k hůře přístupným oblastím a celkově zvýšit ochranu života před mimořádnými událostmi a snižovat jejich rizika. Pouze ve čtyřech MAS se prioritní oblastí bezpečnosti stala veřejná bezpečnost. Tyto MAS se snaží snížit kriminalitu a nástrojem by k tomu měla být

instalace kamerových systémů a podpora činnosti Policie ČR. Součástí veřejné bezpečnosti je i zajištění bezpečnosti v dopravě, což je hlavní prioritou bezpečnosti v MAS Královédvorskou.

I přesto, že hasiči hrají důležitou roli v bezpečnosti území, kterou se MAS bude snažit zajistit podle strategických dokumentů, nelze posoudit, zda je PO primárně hlavním zdrojem bezpečnosti a k realizaci požadovaných potřeb skutečně došlo. Jaký je výsledek strategie v oblasti PO ukazuje tabulka 7, ve které se pomocí výročních zpráv všech MAS s vazbou na potřeby v PO promítne situace, zda už došlo k zajištění těchto potřeb či nikoli případně v jaké hodnotě.

MAS	Název konkrétní potřeby	Využitá částka pomocí dotace (v Kč)	Realizace k 1. 1. 2020	Proplaceno
1.	1x velkoobjemová cisterna, 4x automobil	9 829 000	ANO	NE
2.	-			
3.	modernizace hasičské budovy, zázemí pro hasiče, stavební úpravy zbrojnic	5 500 000	ANO	ANO
4.	-			
5.	garáže pro hasičskou techniku	2 337 931	ANO	ANO
6.	-			
7.	rekonstrukce stanic HZS a JSDH	1 522 109	ANO	ANO
8.	-			
9.	velkokapacitní požární cisterna pro JSDH	7 124 999	-	-
10.	velkokapacitní cisterna pro JSDH	7 000 000	NE	NE
11.	technika HZS	950 000	ANO	ANO
12.	dopravní automobil osmimístný pro JPO, zvýšení odolnosti zbrojnice	4 900 000	ANO	ANO
13.	-	-	-	-
14.	-	-	-	-
15.	-	-	-	-
částka celkem:		39 114 039		

Tabulka 7: Potřeby požární ochrany včetně částek a realizací v MAS k 1.1. 2020

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv MAS 2017-2019

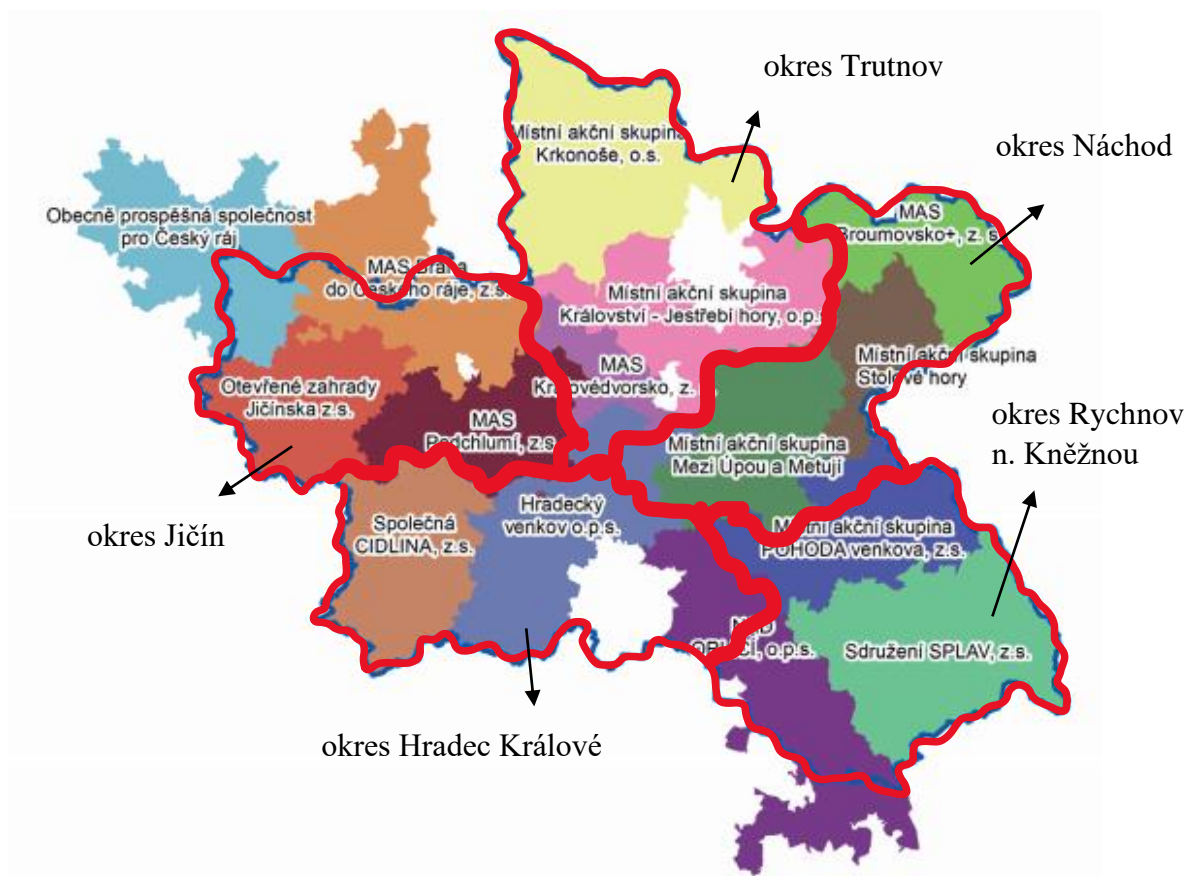
Tabulka č. 7 vyjadřuje přehled konkrétních potřeb PO pro jednotlivé MAS včetně částky, která byla pomocí dotací využita. Stanovené datum 1. 1. 2020 vyjadřuje, jestli do této doby došlo k realizaci dané potřeby a následně došlo k vyplacení. Z vybraných MAS, které podle strategických dokumentů soustřeďují podporu pro PO, bylo vybráno pouze osm. Sdružení SPLAV má ve strategickém plánu zmínku o potřebě požární nádrže. Přesto ve výročních zprávách není o realizaci tohoto projektu žádný záznam. Stejný případ platí pro MAS Stolové

hory, kde výroční zprávy ani žádné jiné dokumenty nevedou informace o plánované realizaci technického vybavení SDH. O. P. S. pro Český ráj je jedinou z uvedených osmi MAS, která o realizaci a proplacení nevede žádný záznam. Důvodem může být dosud nezpracovaná výroční zpráva pro rok 2019. Proplacení dotace nebylo realizováno v MAS Brána do Českého ráje a v MAS Otevřené zahrady Jičínska. Důvodem je žádost podaná až v roce 2019. Stejně tak se neuskutečnila ani realizace projektu velkokapacitní cisterny pro JSDH.

3.4 Analýza členské základny

Celkem osm z 15 MAS, podle analýzy shrnuté v tabulce 6 podporuje PO. Jak již bylo zjištěno z tabulky 3, význam dobrovolných hasičů je nejvyšší v oblasti mezilidských vztahů a sociální angažovanosti. Proto nárůst nebo pokles členské základny může ovlivnit kvalitu života na daném území, například počet hasičských plesů.

Obce jsou správně členěny v okresech Královéhradeckého kraje. Okresy lze ztotožnit se skupinou MAS. Každý okres tvoří určitý počet MAS, které mohou mít vztah k úrovni členské základny. Není podmínkou, že každý okres ohraničuje určitý počet MAS. Území MAS může pokrývat i tři okresy zároveň, jak ukazuje obrázek č. 5.

Obrázek 5: Působnost MAS v okresech Královéhradeckého kraje 2014–2020

Zdroj: vlastní zpracování dle cihk.cz a ČSÚ 2020

Z obrázku 5 je patrné, že například MAS Hradecký venkov pokrývá okres Hradec Králové, Náchod a Trutnov. Také MAS Nad Orlicí leží primárně v okrese Rychnova n. Kněžnou, ale zasahuje i do okresu Hradec Králové, stejně jako MAS Pohoda venkova, která leží jak v okrese Rychnov n. Kněžnou, tak v okrese Náchod. MAS Podchlumí částečně zasahuje do okresu Trutnov. Nejvyšší počet členů v jednom okrese činí čtyři MAS, zejména okres Jičín, Náchod a Trutnov. Nejnižší počet členů je potom ve třech MAS, tedy v okrese Hradec Králové a Rychnov nad Kněžnou.

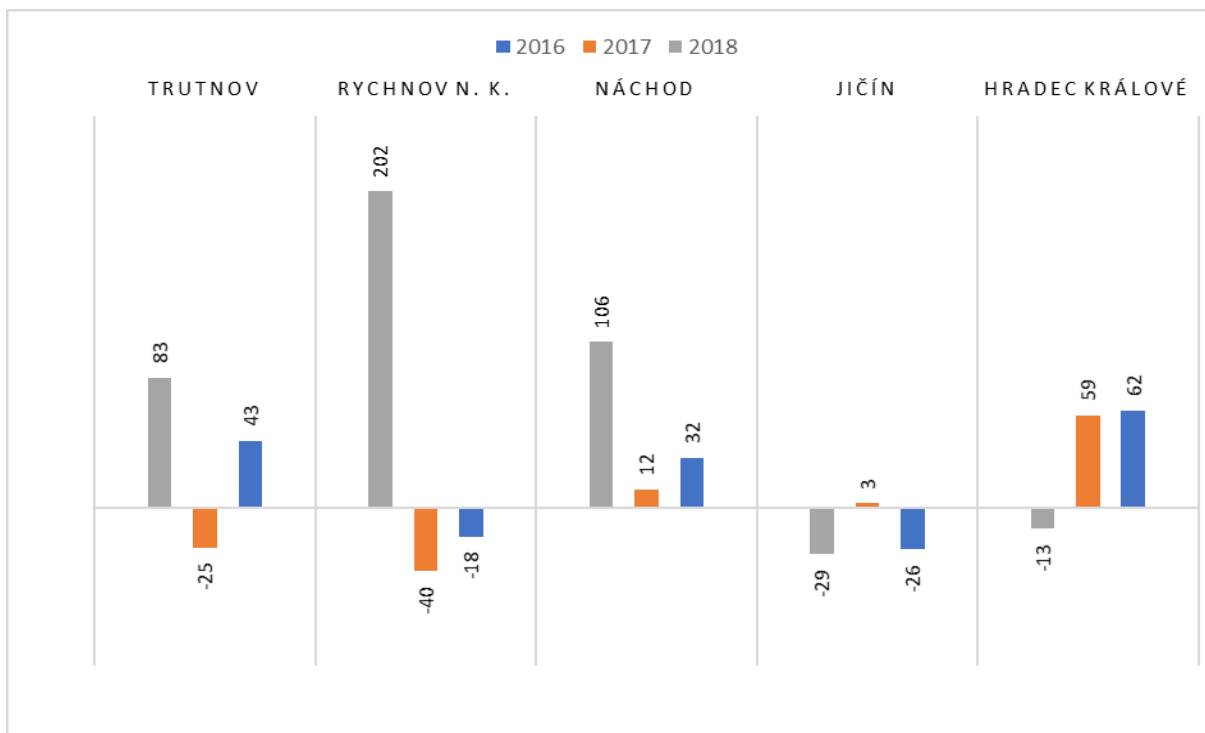
V tabulce č. 8 je změna úrovně členské základny SDH v okresech Královehradeckého kraje pro období 2016–2018.

Okresní sdružení hasičů	Počet řádných členů		Mladí hasiči v roce 2016		Mladí hasiči v roce 2018	
	2016	2018	18–25 let	do 18 let	18–25 let	do 18 let
Hradec Králové	5 238	5 284	618	806	540	838
Jičín	6 461	6 435	684	755	588	802
Náchod	5 637	5 755	570	759	516	857
Rychnov n. K.	5 441	5 603	564	884	507	1023
Trutnov	3 468	3 526	326	727	337	735

Tabulka 8: Úroveň členské základny okresů v Královéhradeckém kraji v období 2016–2018

Zdroj: SH ČMS 2016–2018

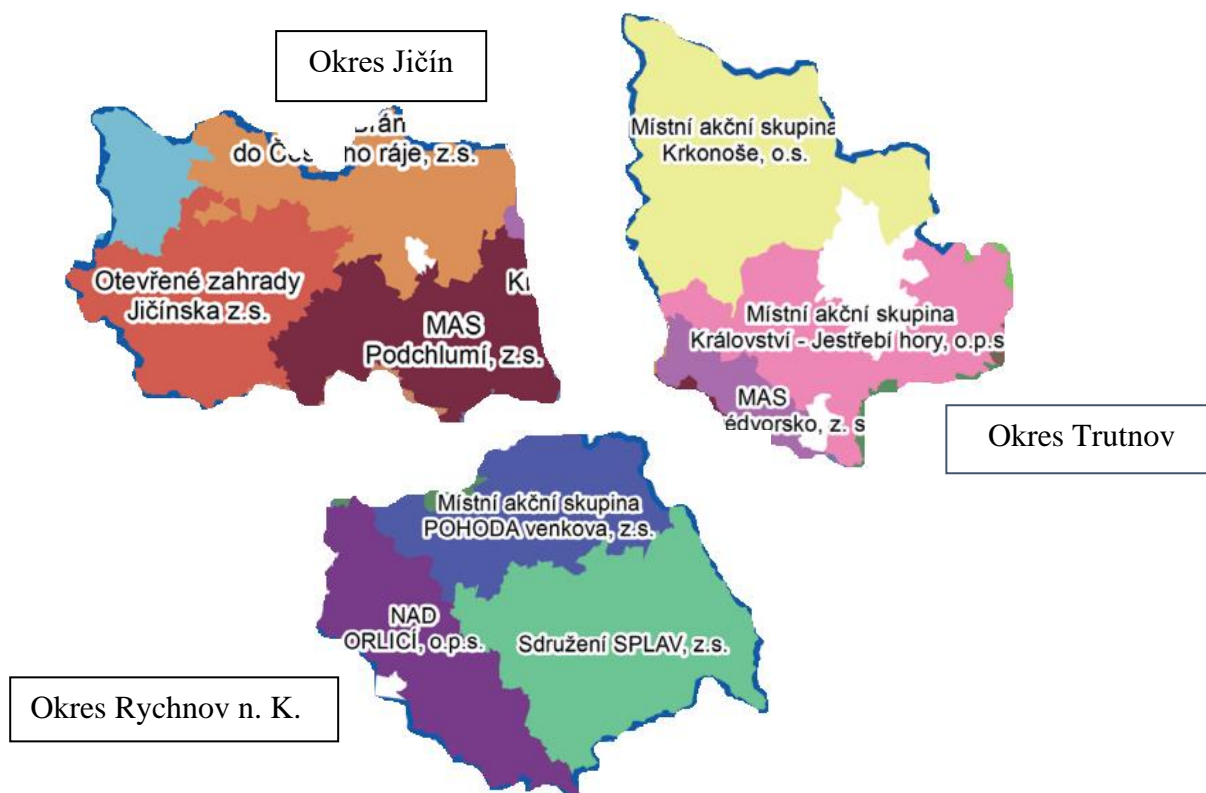
Podle tabulky č. 8 se v letech 2016–2018 počet členů SDH mírným tempem zvyšuje. Mládežnická kategorie 18–25 let zaznamenává úbytek a tvoří průměrně 11 % na celkovém počtu členů za rok 2016 a 9 % za rok 2018. Roste i počet členů v kategorii do 18 let. Zatímco v roce 2016 se hasiči do 18 let podíleli na celkovém počtu členů 15 %, v roce 2018 byl podíl členů 16 %. Lze vyzdvihnout skokový nárůst členů do 18 let, kde přibylo 139 nových členů. Po Trutnovském okresu, který vykazuje nejužší členskou základnu ze všech okresů v kraji, následuje okres Královehradecký, který ale i přesto udržuje podobnou početnost členské základny jako ostatní okresy. Specifický je potom okres Jičín, který si drží po celé tři roky nejširší členskou základnu, ale v daném období registroval jako jediný okres úbytek, a to o 26 členů. Na obrázku 6 je znázorněn přírůstek a úbytek řádných členů v okresech mezi roky 2016 a 2018.

Obrázek 6: Přírůstek a úbytek členské základny okresech v období 2016–2018

Zdroj: vlastní zpracování dle SH ČMS 2016–2018

Z obrázku 6 vyplývá, že navzdory nejširší členské základně okresu Jičín, ve výše uvedeném období úroveň této základny klesá. Tato změna je zanedbatelná, proto na tuto členskou základnu nemá úbytek takový vliv. Členská základna v okrese Trutnov se zvýšila o 83 členů v roce 2018. Okres Náchod je jediným okresem, který každý rok registruje přírůstek. Nejvíce specifickým okresem je Rychnov n. Kněžnou, který po zvyšujícím se úbytku znatelně vzrostl o 202 nových členů a zaznamenal tak nejvyšší přírůstek mezi okresy a jednotlivými roky v tomto období. Pro zjištění, co vedlo k takovému zlomu na tomto území, je potřeba ukázat, jaké MAS se na tomto území rozkládají a zjistit jaký vztah k tomu tyto MAS mají, například podle strategického výhledu v daném období a složení místních výborů. Dále je potřeba zjistit, co vede k dlouhodobé nízké úrovni členské základny v okrese Trutnov, a naopak dlouhodobě bohaté členské základny v okrese Jičín. Na obrázku 6 jsou okresy Jičín, Rychnov n. Kněžnou a okres Trutnov včetně MAS na tomto území.

Obrázek 7: Složení MAS ve vybraných okresech Královéhradeckého kraje 2014–2020

Z obrázku 7 vyplývá, že v okrese Rychnov nad Kněžnou působí MAS Nad Orlicí, Sdružení Splav a Pohoda venkova. Okres Trutnov tvoří MAS Království-Jestřebí hory, Královédvorský a Krkonoše. Okres Jičín je územím s nejpočetnějším zastoupením dobrovolných hasičů a zahrnuje MAS Podchlumí, Brána do Českého ráje, Otevřené zahrady Jičínska a částečně O. P. S. pro Český ráj.

Všechny tři okresy vykazovaly specifické výsledky v předchozí analýze členské základny. Na Rychnovsku se priorita bezpečnosti považuje pouze v MAS Pohoda venkova, kde byl požadavek naplněn a Sdružení Splav, ve kterém plány na realizaci požadavků JPO skončily už ve strategiích a podle dostupných zdrojů není jasné, zda byly naplněny, což vychází z tabulky 7. Pohoda venkova dbá na PO daleko více a projekty vycházející ze strategie byly již naplněny. MAS Nad Orlicí podle dostupné strategie nezmiňuje úzký vztah k bezpečnosti. Je zřejmé, že za nárůst v členské základně SDH na Rychnovsku, může pouze MAS Pohoda venkova.

Příčinou nárůstu členů by se mohla stát realizace projektů jako rekonstrukce zbrojnic a nákup vybavení v roce 2017, což přilákalo vyšší množství členů SDH. Zároveň byli členové SDH v roce 2017 a 2018 součástí výkonného výboru SDH Olešnice v Orlických horách a ve výběrové komisi SDH Nový Hrádek, které k realizaci napomohly.

Okres Trutnov dlouhodobě vykazuje nejnižší úroveň členské základny. Z kapitoly 3.2 jsme zjistili, že MAS Krkonoše nemá mezi svými priority bezpečnost a s tím související prioritou PO. V kapitole 2.2, kde je shrnutí přírůstku a úbytku celkového obyvatelstva v MAS. Krkonoše v období 2008–2016 vykazují nejvyšší úbytek, což může ovlivňovat i členskou základnu na tomto území.

Stejně tak je na tom MAS Královédvorský, které registrovalo úbytek obyvatel v kapitole 2.2, ale ve srovnání s MAS Krkonoše, činil rozdíl více než 1000 obyvatel. Bezpečnost je v MAS Královédvorský 3. prioritou z šesti možných. Na bezpečnost se zde pohlíží zejména v oblasti veřejné bezpečnosti, která v poslední letech vykazuje vyšší kriminalitu. Tato MAS tak na úroveň členské základny působí spíše reduktivně.

MAS Království-Jestřebí hory si vede v trutnovském okrese v oblasti PO nejlépe. Platí zde 2. prioritou bezpečnosti z pěti a zaměřuje se zvláště na PO. Proběhla i realizace rekonstrukce hasičských garáží včetně proplacených dotací. Obyvatelstvo v této MAS jako jediná v okrese Trutnov zaznamenala přírůstek v období 2008–2016. Proto se dá MAS Království-Jestřebí hory považovat za jedinou MAS, která udržuje úroveň členské základny v okrese Trutnov. Přírůstek do členské základny v počtu 83 členů, patrného z obrázku 6, lze přiřadit právě k této MAS.

Okres Jičín má nejpočetnější členskou základnu v kraji. V tomto okrese mají vliv na členskou základnu tři MAS, zejména Otevřené zahrady Jičínska, MAS Podchlumí a MAS Brána do Českého ráje. O. P. S. pro Český ráj zasahuje jen částečně do tohoto okresu a nemá v tomto případě takový vliv. I přesto, že zasahuje pouze část této MAS do jičínského okresu, je druhým nejvyšším přírůstkem obyvatelstva v období 2008–2016 v kraji podle kapitoly 2.2. Zbylé tři MAS kolísají mezi přírůstkem a úbytkem ve výše zmíněném období.

Všechny MAS v okrese Jičín, kromě MAS Brána do Českého ráje, mají bezpečnost jako součást 1. priority. Brána do Českého ráje je až součástí 3. priority. Dále se všechny tyto MAS soustředí na PO a zároveň jsou zde plány k naplnění potřeb PO. V období 2016–2018 ale úroveň členské základny klesla. Důvodem může být realizace potřeb, která pouze v MAS

Podchlumí byla zrealizována a proplacena. Ve zbylých MAS, zejména Brána do Českého ráje, dosud nedostala dotaci, ale projekt koupě hasičských vozů byl zhotoven. V MAS Otevřené zahrady Jičínka neproběhla koupě plánované velkokapacitní cisterny a v O. P. S. pro Český ráj nejsou vedeny zmínky o jakékoliv možnosti realizace potřeb pro PO.

V souvislosti s výsledky analýzy PO jako součástí bezpečnosti a pohybu členské základny, můžeme říci, že PO je jako součást bezpečnosti vnímána v 67 % MAS Královéhradeckého kraje. Projekty spojené s PO v období 2014–2020 byly zrealizovány v 75 % MAS, které se orientují na PO. Stav členské základny SDH v okresech Královéhradeckého kraje celkově stoupá a MAS ležící v těchto okresech mohou být přínosem pro tento růst. Lze tedy odpovědět na výzkumnou otázku „Jak velkým zdrojem je PO při zajišťování bezpečnosti v jednotlivých MAS?“, že je velkým zdrojem bezpečnosti.

3.5 Význam Sdružení dobrovolných hasičů pro kvalitu života v MAS

Abychom mohli zodpovědět výzkumnou otázku „Jsou SDH hlavním prostředkem při zajišťování bezpečnosti v MAS nebo se jejich vliv na kvalitu života odvíjí v oblasti volnočasových aktivit?“, je potřeba zanalyzovat počet SDH v MAS Královéhradeckého kraje jako sdružení vůči ostatním typům JPO v návaznosti na úroveň členské základny. Detailní rozdělení typů JPO se nachází v příloze práce. V tabulce 3 z kapitoly 2.2 jsme zjistili, že okresech Královéhradeckého kraje je nejvíce aktivit spojeno s volnočasovými aktivitami. Zda tento výsledek platí i pro jednotlivé MAS a jaké konkrétní aktivity jsou zde organizovány, je cílem této kapitoly.

V tabulce 9 je procentuální zastoupení SDH v jednotlivých MAS podle kategorií JPO II, III a V. (v tabulce nejsou započteny JPO v části MAS, které se nenachází na území KHK)

MAS	Počet JPO celkem	JPO II (%)	JPO III (%)	JPO V (%)
1.	26	8	23	69
2.	14	7	32	61
3.	61	2	16	82
4.	12	0	25	74
5.	24	8	25	67
6.	25	0	13	86
7.	34	2	26	72
8.	33	7	21	72
9.	6	16	16	68
10.	30	7	23	70
11.	23	4	9	87
12.	34	8	18	74
13.	31	6	16	78
14.	52	4	19	77
15.	23	4	17	79

Tabulka 9: Procentuální zastoupení jednotek požární ochrany podle typů v jednotlivých MAS

Zdroj: vlastní zpracování dle strategií CLLD 2014–2020

Z tabulky 9 vyplývá, že nejvyšší procentuální zastoupení má kategorie JPO V. Průměrně na jednu MAS činí 74 % zastoupení. JPO V je tak součástí téměř každé obce. Nepůsobí většinou v obcích, ve kterých žije méně než 50 obyvatel. Není výjimkou, že tato kategorie může působit v jedné obci i s jinou kategorií, např. JPO III nebo II. Jde většinou o městyse nebo města, ve kterých může působit i více stejných kategorií. Příkladem je město Dvůr Králové nad Labem v MAS Královédvorský, kde působí SDH Verdek a SDH Žireč. Konkrétně SDH Žireč působila do roku 2016 jako kategorie JPO 5. Poté byla změna na JPO III, stejně jako druhý sbor Verdek. Právě kategorie JPO III tvoří průměrně 20 % všech JPO v jednotlivých MAS. Jsou mnohdy vybaveni lepší technikou než JPO V, kvůli možnosti výjezdu mimo místní působnost. Jsou tedy u více požárů a jiných nehod než hasiči v místní působnosti. V MAS Broumovsko je kategorie III ze všech MAS nejvíce zastoupena s 32 %. Navzdory tomu, že PO není v MAS Broumovsko žádnou prioritní oblastí, což jsme zjistili v tabulce 5 v kapitole 3.2. Naopak pouze 9 % značí MAS Podchlumí, kde je 87 % zastoupení kategorie JPO V.

JPO II tvoří na jednu MAS průměrně 6 %. V MAS Krkonoše a Královédvorský nepůsobí ani jedna kategorie JPO II. MAS Krkonoše je turistickou oblastí a bezpečnost zde zajišťuje spíše Horská služba. Nicméně je zde silné zastoupení JPO kategorie V, která této oblasti pomáhá udržovat tradice a kulturní život. Bezpečnost není prioritou v MAS Krkonoše, ačkoliv ji v této oblasti zajišťuje převážně horská služba. Ta ale působí ve vyšší nadmořských výškách. V níže

položených oblastech absenci kategorie JPO II nahrazuje 13 % JPO III. Stejně tomu tak je v MAS Královédvorsk, kde se JPO III nachází na dvou místech v jednom městě a 25 % je pak zastoupení této kategorie, což je nadprůměrná statistika.

Z toho vyplývá, že SDH jako kategorie JPO V má ve všech MAS silné zastoupení oproti kategoriím JPO II a JPO III. Právě kategorie JPO V je ve všech MAS v Královéhradeckém kraji sdružením, které se účastní zajišťování PO spíše ojediněle, i přesto že jsou k zajišťování PO pověřeni. Díky pokrytí JPO se minimalizuje možnost vzniku požárů. JPO V mohou však mimo území zasahovat na vyžádání nebo v místní působnosti pomáhají například s likvidačními pracemi. Pokud situace, které vyžadují územní působnost, nastanou, často se v blízkosti požárů či jiných krizových situací nachází JPO kategorie III, která tuto věc převezme a kategorie V pak zasahovat nemusí. Vybavení JPO kategorie V je celkově na základní nebo nedostatečné úrovni oproti kategoriím II a III. Tím pádem SDH v obcích zastávají roli spíše sdružovací než bezpečnostní.

V královéhradeckém kraji se obce potýkají právě s nedostatečnou úrovní vybavení pro SDH. I přesto, že JPO V vykazuje největší deficit zastaralé techniky, tato technika a vybavení chybí i u JPO II a III. V tabulce 10 je přehled všech MAS a jejich nejvíce problematická oblast v PO.

MAS	Hasičské zbrojnice, garáže, zázemí	Vybavenost (výstroje, výzbroje)	Technika	Nedostatek dobrovolníků
1.	ANO		ANO	ANO
2.				
3.		ANO		
4.				
5.	ANO	ANO	ANO	
6.				
7.	ANO			
8.				
9.		ANO		ANO
10.	ANO			
11.	ANO	ANO		
12.				
13.			ANO	
14.				
15.		ANO		

Tabulka 10: Deficitní oblasti požární ochrany v jednotlivých MAS

Zdroj: vlastní zpracování dle strategií CLLD 2014–2020

Z tabulky 10 je patrné, že mezi nejvíce problematické oblasti PO patří zastaralé hasičské zbrojnice a chybí zázemí pro činnosti SDH. Problémy se zbrojnicemi řeší MAS Brána do Českého ráje, Království-Jestřebí hory, Mezi Úpou a Metují, Otevřené zahrady Jičínka a Podchlumí. V pěti MAS mají nedostatečné vybavení hasičů. Jde zejména o MAS Hradecký venkov, Království-Jestřebí hory, O. P. S. pro Český ráj, Podchlumí a Stolové hory. Nedostatečná úroveň techniky je problémem MAS Brána do Českého ráje, Království-Jestřebí hory a Splav. Pouze v MAS Brána do Českého ráje a O. P. S. pro Český ráj řeší problémy s nedostatkem dobrovolníků, kteří by byli ochotni v PO sloužit.

MAS Brána do Českého ráje se potýká s nejvíce zasaženými oblastmi, zejména zastaralé zbrojnice, nedostatečná úroveň technického vybavení a nedostatek členů. V kapitole 3.3 podle tabulky č. 7 je v procesu realizace nákup nové hasičské techniky, zejména velkoobjemové cisterny a dalších automobilů. Tento projekt podle dostupných zdrojů není dosud proplacen. Dá se tedy konstatovat, že se MAS Brána do Českého ráje snaží tyto problémy řešit.

Dále MAS Království-Jestřebí hory registruje problémy ve třech oblastech PO. Zde jde o zastaralé zbrojnice, nízkou úroveň vybavení i techniku. MAS podle tabulky 7 v kapitole 3.3 již zrealizovala projekt nových garáží pro hasičskou techniku a tento projekt byl zároveň proplacen.

V souvislosti, že mnohdy chybí zázemí pro činnosti SDH v obcích nebo jde o zastaralé prostory vyžadující rekonstrukci, není kde možné realizovat kulturní akce a společenské programy. SDH nenahraditelnou složkou v kulturním životě a volnočasových aktivitách obce, což jsme zjistili v kapitole 2.2 v tabulce 3 pro okresy Královéhradeckého kraje.

V tabulce č. 11 můžeme vidět druhy volnočasových a kulturních aktivit, které se v jednotlivých MAS nejvíce pořádají.

MAS	Dětské programy			Plesy	Požární sport
	Karnevaly	Pálení čarodějnic	Dětské dny		
1.			ANO	ANO	
2.	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
3.				ANO	
4.				ANO	
5.				ANO	ANO
6.			ANO	ANO	ANO
7.		ANO		ANO	ANO
8.			ANO		ANO
9.		ANO	ANO	ANO	
10.				ANO	
11.				ANO	ANO
12.				ANO	
13.			ANO		ANO
14.		ANO	ANO	ANO	
15.		ANO	ANO		ANO

Tabulka 11: Volnočasové a kulturní aktivity v jednotlivých MAS

Zdroj: vlastní zpracování dle strategií CLLD 2014–2020

Z tabulky 11 vyplývá, že nejčastějším typem volnočasových aktivit je pořádání plesů. Pro děti jsou v osmi MAS pořádány dětské dny. Nejméně se v dětských aktivitách pořádají karnevaly. Pouze v MAS Broumovsko probíhají všechny typy aktivit, ačkoliv bezpečnost není jejich hlavní prioritou, kvalita života mezilidských vztahů a sociální angažovanosti je zde na vysoké úrovni.

Pokud jde o odpověď na výzkumnou otázku „Jsou SDH hlavním prostředkem při zajišťování bezpečnosti v MAS nebo se jejich vliv na kvalitu života odvíjí v oblasti volnočasových aktivit?“. Podle tabulky 3 v kapitole 2.2 je v okresech Královéhradeckého kraje nejvíce SDH spojených s volnočasovými aktivitami. To samé platí i pro MAS, kde se JPO kategorie V angažují více ve volnočasových aktivitách a pro zajišťování PO nemají dostatečnou techniku. PO je hlavní činností JPO II a III.

3.6 Výsledky terénního šetření

Pro terénní výzkum bylo vybráno osm MAS, které v analýze vykazovaly výsledky, které vedly k položení dalších výzkumných otázek. Jde o MAS Otevřené zahrady Jičínska, Podchlumí, Brána do Českého ráje, Království-Jestřebí hory, Pohoda venkova, Krkonoše, Broumovsko a Královédvorský. V úvodu byly autorem práce osloveny prostřednictvím telefonu jednotlivé MAS, zejména manažeři či pracovníci pro realizaci strategií CLLD 2014–2020. V telefonickém rozhovoru jsem nabídl osobní rozhovor nebo zodpovězení otázek prostřednictvím e-mailu. Otázky byly zaslány v dokumentu, kam jednotlivé MAS měly přidat odpovědi. Požádal jsem o stručné odpovědi s předpokladem, že půjde o institucionální stanovisko za MAS nebo osobní názor pověřeného pracovníka. Odpovědi byly získány od šesti MAS. Pouze MAS Pohoda venkova a Královédvorský neposkytly odpovědi na výzkumné otázky.

Důvodem zařazení MAS Otevřené zahrady Jičínska do terénního výzkumu byla dosud nezrealizovaná a neproplacená výzva pro JSDH v podobě velkokapacitní cisterny podle tabulky 7. Dále poloha MAS v okrese Jičín, který má podle tabulky 8 nejvyšší úroveň členské základny SDH ze všech okresů Královéhradeckého kraje. Pro tuto MAS byly položeny tyto výzkumné otázky: V okrese Jičín je nejvyšší úroveň členské základny SDH. Myslíte si, že na tom má vaše MAS nějaký vliv? Jaký? Ve strategii CLLD 2014 – 2020 máte mezi projekty k realizaci uvednu potřebu velkokapacitní cisterny pro JSDH. Podle výročních zpráv zatím nebyl tento projekt realizován ani proplacen. Je to pravda? Podporujete i sdružení dobrovolných hasičů v obcích, zejména pro tvorbu kulturního života a volnočasových aktivit? Pokud ano, jakým způsobem?

Tato MAS nemá vliv na členskou základnu SDH a ani sdružení dobrovolných hasičů nepodporuje. Možnost podpory by byla přes obce v rámci programu rozvoje venkova. Finančních prostředků má MAS málo a zájem o podporu není. Projekt velkokapacitní cisterny pro město Kopidlno je ve fázi realizace, současně s projektem hasičské zbrojnice ve městě Libáň. Projekt ve fázi věcného hodnocení je výstavba hasičské zbrojnice v obci Staré Místo.

Důvodem zařazení MAS Podchlumí do terénního výzkumu byla 1. priorita bezpečnosti spojená s požární ochranou a podle výročních zpráv již zrealizovaný a proplacený projekt

nové techniky pro HZS. Stejně jako v MAS Otevřené zahrady Jičínska, se MAS Podchlumí nachází v okrese Jičín, tedy nejvyšší členské základně SDH. Pro tuto MAS byly položeny tyto výzkumné otázky: V okrese Jičín je úroveň členské základny SDH nejvyšší v celém kraji. Myslíte si, že vaše MAS má na tuto statistiku nějaký vliv? Podle strategie CLLD 2014-2020 je bezpečnost součástí 1. priority a soustřeďuje se na požární ochranu, zejména technika HZS. Projekty, které byly v této strategii navrženy, byly už zrealizovány a proplaceny. Je to pravda? Jsou pro vaši MAS sdružení dobrovolných hasičů (JPO 5) zdrojem požární ochrany v obcích nebo se spíše angažují ve volnočasových aktivitách a na kulturní život? Podporujete i tyto aktivity?

MAS Podchlumí nemá vliv na členskou základnu SDH. Podpořen byl projekt na nákup vozidla HZS pro hasiče z Vysokého Veselí. Tento projekt byl podpořen z IROP částkou 921.754,60 Kč a byl již zrealizován a proplacen. Dále je zde vyhlášena výzva z Programu rozvoje venkova, která obsahuje i Fichi na Občanskou vybavenost, jejíž součástí je opatření Hasičské zbrojnice pro hasiče JPO V. Sdružení dobrovolných hasičů se angažuje v obou aktivitách, jak požární ochraně, tak i ve volnočasových aktivitách. MAS podporuje společenské akce půjčováním vybavení, které má ve svém majetku, zejména zastřešené podium nebo jarmareční stánky.

Důvodem zařazení MAS Brána do Českého ráje do terénního výzkumu byla opět poloha MAS v okrese Jičín, vyznačujícím se vysokou úrovní členské základny. Dále neproplacený, ale zrealizovaný projekt koupě nové velkokapacitní cisterny a automobilů pro hasiče. Pro tuto MAS byly položeny tyto výzkumné otázky: Ve strategii CLLD 2014–2020 máte jako 3. prioritní oblast bezpečnost. Podle ní se zaměřujete na veřejnou bezpečnost, požární ochranu i krizovou připravenost. Jak z těchto tří typů bezpečnosti nahlížíte na požární ochranu? Je pro vaši MAS důležitá pro kvalitu života více než jiné typy bezpečnosti? Ve strategických plánech byla zmínka o realizaci potřeby automobilů a velkoobjemové cisterny pro hasiče. Podle výročních zpráv byla tato potřeba zrealizována, ale dosud neproplacena z dotací. Je to pravda? Je smyslem tohoto požadavku zajistit bezpečnost nebo tyto automobily mají plnit jiný účel? Podporujete sdružení dobrovolných hasičů v obcích v oblasti volnočasových aktivit a kulturního života ve vaší MAS? Jsou tato sdružení orientována spíše na kulturní život nebo na zajištění bezpečnosti?

Podle MAS Brána do Českého ráje jsou všechny oblasti bezpečnosti stejně důležité a navzájem se propojují. Výzva pro automobily byla předložena již dvakrát, z toho jednou byla

zrealizována a proplacena a výzva novější je dosud v realizaci a proplacena bude po jejím úspěšném dokončení. Využití nových autmobilů a techniky má význam hlavně pro krizovou připravenost všech složek IZS (větrné smrště, extrémní sucho, únik nebezpečných látek). MAS Brána do Českého ráje se snaží podporovat kulturní život v obcích obecně. Každoročně rozděljuje příspěvky subjektům pořádajících společenské akce mezi nimiž jsou i SDH. Podle MAS jsou sdružení dobrovolných hasičů historicky určeny primárně ka zajištění požární ochrany v obcích, ale sociální angažovanost a tvorba kulturního života v obcích je v jejich případe výrazná až nezastupitelná.

Důvodem zařazení MAS Království-Jestřebí hory do terénního výzkumu bylo, že jako jediná MAS v okrese Trutnov vnímá bezpečnost spojenou s požární ochranou jako prioritu. V souvislosti s tím, bylo potřeba ověřit, zda podle tabulky 7 byly projekty PO zrealizovány a proplaceny. Pro tuto MAS byly položeny tyto výzkumné otázky: Ve strategii CLLD 2014–2020 uvádíte, že bezpečnost je součástí 2. priority. Hlavní oblastí bezpečnosti je požární ochrana. V souvislosti s tím máte v plánovaných projektech garáž pro hasičskou techniku. Podle výročních zpráv byla tento projekt realizován a proplacen. Je to pravda? Jako jediná MAS v okrese Trutnov máte prioritu bezpečnosti a požární ochrany. Přesto je úroveň členské základny SDH v tomto okrese nejnižší v kraji. Podporujete i sdružení dobrovolných hasičů pro volnočasové aktivity a tvorbu kulturního života v obcích? Případně jak. Jsou sdružení dobrovolných hasičů v obcích vaší MAS hlavním zdrojem požární ochrany nebo tuto funkci plní spíše JSDH (JPO II a III)?

Z odpovědí vyplynulo, že v MAS je skutečně požární ochrana hlavní prioritou. Projekt garáží pro hasičskou techniku nebylo možné uskutečnit, místo toho byl pořízen dopravní automobil pro evakuaci a zásobování osob. Po rozvolnění pravidel IROP bylo možné podpořit i stavební projekty. V této době ale nebyl alokován dostatek finančních prostředků. MAS vidí SDH jako velmi aktivní na tomto území, jednak v hasičském sportu, tak jako pořadatele volnočasových aktivit. Stejně tak jsou SDH součástí řešení krizových situací. I přesto, že je většina řazena do JPO V, tak jsou SDH velmi akceschopná. Sdružení mají mnohdy stejné vybavení a proškolení jako JPO II a III, ale nejsou zařazeny do vyšší kategorie, protože ty stávající území pokrývají. Bez JPO V by nebyla tak rychlá akceschopnost při hašení požárů, protože jsou v místní působnosti.

Důvodem zařazení MAS Krkonoše do terénního výzkumu bylo, že ve strategii CLLD není bezpečnost označena za prioritu. Dále i nejvyšší úbytek obyvatel v kraji mezi lety 2008–2016.

Pro tuto MAS byly položeny tyto výzkumné otázky: Strategie CLLD 2014–2020 ve vaší MAS, neznáčí ve strategii žádnou bezpečnostní prioritu. Mezi roky 2008 a 2016 se počet obyvatel ve vaší MAS snížil o 1485. Tedy nevyšší úbytek ze všech MAS Královehradeckého kraje. Myslíte si, že na tento úbytek má vliv nedostatečná bezpečnost? Pokud ne, co může být příčinou? S bezpečností souvisí i požární ochrana. Pokud jde o zajišťování bezpečnosti, jaká bezpečnost je zde prioritou a proč? Úroveň členské základny SDH v okrese Trutnov je nejnižší ze všech okresů. V tomto okresu leží vaše MAS společně s dalšími MAS. Vaše však pokrývá největší území. Podpoujete jako MAS Sdružení dobrovolných hasičů v obcích, které se angažují v tvorbě kulturního života? Přispívají podle vás tyto sdružení ke kvalitě života ve vaší MAS?

Podle MAS Krkonoše se bezpečnost nepovažuje za hlavní příčinu úbytku obyvatelstva vzhledem k celorepublikovému měřítku. Může jít například o malé množství pracovních nabídek, drahé bydlení pro místní obyvatelstvo nebo odchod vysokoškolských studentů do větších měst či nedostatečná nabídka v místě bydliště pro jejich uplatnění. Na území MAS jsou hasičské dobrovolné spolky a záchranný systém, který je propojen s polskou stranou v rámci přeshraniční spolupráce (GOPR). Bezpečnost východních Krkonoš bude dále zajišťována novou základnou a školicím centrem záchranné služby v Temném Dole – Horní Maršov, které je budováno za 40 mil. Kč z Evropských dotací a kraje. Podpora sdružení dobrovolných hasičů je zajištěna ze strany obcí a kraje. Jednotlivá sdružení mohou žádat o krajské dotace. Strategie MAS byla vytvořena na základě dotazníkového šetření a pracovních skupin, které byly otevřeny široké veřejnosti. Členská základna MAS Krkonoše má 59 členů ze všech zájmových skupin.

Důvodem zařazení MAS Broumovsko do terénního výzkumu bylo podobné jako v MAS Krkonoše, tedy úbytek obyvatelstva v letech 2008–2016 a absence bezpečnostní priority. Zde byly položeny tyto výzkumné otázky: Vaše MAS podle strategie CLLD 2014–2020 nemá ve stanovených prioritách žádnou zmínku o celkové bezpečnosti obyvatelstva. V období 2008–2016 zaznamenala vaše MAS úbytek obyvatel téměř o 1 tisíc. Co myslíte, že je příčinou tohoto úbytku? Je možné, že se ve vaší MAS necítili bezpečně? Podporuje vaše MAS požární ochranu? Pokud ne, proč?

Podle MAS Broumovsko rozhodně není nedostatečná bezpečnost příčinou. Ze statistiky Policie ČR vyplynulo, že trestní činnost na území MAS klesá. Příčinou je zřejmě odlehlost regionu, špatné dopravní spojení a malé množství pracovních příležitostí. MAS nepodporuje

požární ochranu prostřednictvím dotačních programů a vyhlášení výzev. Z oblastí, které mohou jednotlivé MAS podporovat, byly pro programové období 2014–2020 zvoleny oblasti, které jsou pro tento region prioritnější. Zároveň je možné, že jedním z parametrů pro toto rozhodnutí byla skutečnost, že JPO mají množství jiných příležitostí, kde je možné žádat o podporu projektů oproti jiným oblastem.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit význam sdružení dobrovolných hasičů pro regiony definované členstvím obce v místní akční skupině Královéhradeckého kraje pro kvalitu života v těchto regionech pomocí případové studie a vlastního terénního šetření. Při chápání kvality života v pojetí 11 indikátorů kvality života sledované v rámci projektu Česká republika 2030 měla práce zodpovědět tři výzkumné otázky: 1. Jakou prioritou je bezpečnost pro kvalitu života v MAS? 2. Jak velkým zdrojem je požární ochrana při zajišťování bezpečnosti v jednotlivých MAS? 3. Jsou SDH hlavním prostředkem při zajišťování bezpečnosti v MAS nebo se jejich vliv na kvalitu života odvíjí v oblasti volnočasových aktivit?

Výzkum zaměřený na zodpovězení těchto otázek probíhal na 15 MAS pokrývajících správní území Královéhradeckého kraje, a to zejména s využitím dokumentace, kterou má každá MAS povinnost sestavit. Jednalo se o strategii CLLD na programovací období 2014–2020 a výroční zprávy z tohoto období (2014-2019). Na obsah strategií CLLD, zejména na formulaci priorit, mělo vliv složení řídicích orgánů MAS. Ty jsou složeny ze zástupců soukromého (ziskového a neziskového) a veřejného sektoru. Ve 12 MAS je zastoupen soukromý sektor a z toho 9 MAS tvoří sektor neziskový. Jde například o spolky a sdružení, mezi které patří i dobrovolní hasiči. U těchto MAS byla zpravidla požární ochrana chápána jako kvalita života.

Na základě studia a analýzy strategií CLLD pro období 2014–2020 MAS v Královéhradeckém kraji lze říci, že bezpečnost jako kvalita života je pro MAS důležitá. Celkem 12 z 15 MAS si bezpečnost stanovilo jako prioritu; například MAS Podchlumí má bezpečnost jako 1. prioritní oblast.

Požární ochrana jako jedna z bezpečnostních funkcí regionu byla uvedena u 10 MAS a MAS ji naplňovaly plánem požadavků pro zajištění tohoto typu bezpečnosti. Zejména se jednalo o modernizaci vybavení jednotek požární ochrany. Pět MAS, které připravily žádosti o dotaci pro uskutečnění žádostí pro požární ochranu, svoje projekty zrealizovalo do konce roku 2019 a byly proplaceny ze získaných dotací (cca 5 mil. Kč za období 2014–2020). Tato podpora dobrovolných hasičů přispěla k zvýšení velikosti členské základny sdružení dobrovolných hasičů, která je důležitá nejen pro požární ochranu, ale i pro kulturní život a volnočasové aktivity v obcích.

Ze strategií CLLD vyplývá, že JPO kategorie II a III (obsazené hasiči v pracovním poměru) tvoří průměrně 13 % jednotlivých MAS zpravidla pro výjezdy a zásahy mimo působnost obce, tudíž požární ochranu a kulturní život v obcích mají na starost primárně JPO kategorie V (vystavěné z dobrovolníků). Tato kategorie tvoří průměrně 72 % SDH v jednotlivých MAS. Dobrovolní hasiči se v MAS Královéhradeckého kraje nejvíce angažují ve volnočasových aktivitách, zejména jde o organizaci plesů a programů pro děti. Z toho plyne, že SDH se vztahují ke čtyřem indikátorům kvality života, a to bezpečnosti, mezilidským vztahům, občanské angažovanosti a osobní pohodě.

Z terénního výzkumu, do kterého bylo zařazeno 8 z 15 MAS, založeném na rozhovorech s aktéry v orgánech MAS, se zapojilo 6 MAS, plyne, že požární ochrana má velký význam pro místní rozvoj prováděný přes místní akční skupiny. MAS si uvědomují zejména význam dobrovolných hasičů pro komunitní život ve venkovských oblastech.

POUŽITÁ LITERATURA

Literární zdroje

- 1) Ochrana obyvatelstva a krizové řízení. Praha: *MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR*, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.
- 2) PAVELKA. *Makroekonomie: základní kurz*. Melandrium, 2007. ISBN 978-80-86175-58-4.
- 3) SZASZO, Zoltán. *Stručná historie profesionální požární ochrany v českých zemích*. Praha: Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2010. ISBN 978-80-86640-60-0.
- 4) YIN. *Case Study Research: Design and Methods*. 4th edition. United Kingdom: SAGE Publications, 2009. ISBN 978-1-4129-6099-1.

Legislativní prameny

- 5) Zákon č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky [online]. 1969 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1969-2>
- 6) Zákon o požární ochraně: Zákon č. 133/1985 Sb. [online]. Česká republika, 1985 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>
- 7) Ústavní zákon č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky [online]. 1998 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>

Internetové zdroje

- 8) BLATNÝ. *Souhrnná zpráva o měření kvality života v ČR: Osobní pohoda* [online]. Jana Maussen a kolektiv, 2018, 33-35 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/wp-content/uploads/sites/2/2018/07/Kvalita-%C5%BEivota-Souhrnn%C3%A1-zpr%C3%A1va.pdf>
- 9) BOZP-Euroinstitut: Bezpečnost a ochrana zdraví ve škole [online]. 2018: *OMNIVEDA GROUP S.R.O*, 1-2 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.euroinstitut.net/wp-content/uploads/2018/10/BOZP-Euroinstitut.pdf>
- 10) Český statistický úřad: *Data pro Místní akční skupiny* [online]. 2016 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/data_pro_mistni_akcni_skupiny_mas
- 11) ELARD [online]. *Brussels*, 2020 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <http://elard.eu/>
- 12) Eurofound: *European-quality-of-life-surveys* [online]. 2017 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.eurofound.europa.eu/cs/surveys/european-quality-of-life-surveys>
- 13) FRIČ. *Souhrnná zpráva o měření kvality života v ČR: Mezilidské vztahy* [online]. Jana Maussen a kolektiv, 2018, 21-22 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/wp-content/uploads/sites/2/2018/07/Kvalita-%C5%BEivota-Souhrnn%C3%A1-zpr%C3%A1va.pdf>

- 14) Hasičský záchranný sbor ČR: *Jednotky PO* [online]. 2020 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx>
- 15) HOJSÍK. *Souhrnná zpráva o měření kvality života v ČR: Bydlení* [online]. Jana Maussen a kolektiv, 2018, 12-14 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/wp-content/uploads/sites/2/2018/07/Kvalita-%C5%BEivota-Souhrnn%C3%A1-zpr%C3%A1va.pdf>
- 16) Human Development Reports: *2019 - report* [online]. 2019 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <http://www.hdr.undp.org/en/2019-report>
- 17) Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS NAD ORLICÍ pro období 2014-2020 [online]. 2017, 1-226 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>
- 18) Integrovaná strategie rozvoje území Obecně prospěšné společnosti pro Český ráj: *Místní akční skupiny Český ráj a Střední Pojizeří 2014-2020* [online]. Obecně prospěšná společnost pro Český ráj, 2017, 1-110 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>
- 19) JANOŠ. *Souhrnná zpráva o měření kvality života v ČR: Zaměstnanost* [online]. Jana Maussen a kolektiv, 2018, 6-8 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/wp-content/uploads/sites/2/2018/07/Kvalita-%C5%BEivota-Souhrnn%C3%A1-zpr%C3%A1va.pdf>
- 20) JUPA. *Souhrnná zpráva o měření kvality života v ČR: Vzdělávání* [online]. Jana Maussen a kolektiv, 2018, 15-17 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/wp-content/uploads/sites/2/2018/07/Kvalita-%C5%BEivota-Souhrnn%C3%A1-zpr%C3%A1va.pdf>
- 21) KOTECKÝ. *Souhrnná zpráva o měření kvality života v ČR: Životní prostředí* [online]. Jana Maussen a kolektiv, 2018, 27-29 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/wp-content/uploads/sites/2/2018/07/Kvalita-%C5%BEivota-Souhrnn%C3%A1-zpr%C3%A1va.pdf>
- 22) KUČERA. *Souhrnná zpráva o měření kvality života v ČR: Zdraví* [online]. Jana Maussen a kolektiv, 2018, 15-17 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/wp-content/uploads/sites/2/2018/07/Kvalita-%C5%BEivota-Souhrnn%C3%A1-zpr%C3%A1va.pdf>
- 23) MALÝ. *Souhrnná zpráva o měření kvality života v ČR: Příjem a bohatství* [online]. Jana Maussen a kolektiv, 2018, 6-8 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/wp-content/uploads/sites/2/2018/07/Kvalita-%C5%BEivota-Souhrnn%C3%A1-zpr%C3%A1va.pdf>
- 24) MAS Královédvorský – *nové příležitosti našemu regionu Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020* [online]. 2017, 1-316 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>

- 25) Metoda LEADER: MAS [online]. Kraj Vysočina: Místní akční skupina Společnost pro rozvoj Humpolecka, 2020 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <http://humpolecko.cz/onas/metoda-leader/>
- 26) Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2009, 1-41 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/>
- 27) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: regionální rozvoj [online]. 2020 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/regionalni-rozvoj>
- 28) Místní akční plány rozvoje vzdělávání [online]. [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.cirihk.cz/mistni-akcni-plany.html>
- 29) Národní síť Místních akčních skupin České republiky, z. s. Výroční zpráva za rok 2018. Výroční zpráva o činnosti a hospodaření spolku [online]. 2019, 1-36 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/dokumenty/dokumenty-organizace/vyrocnizpravy/>
- 30) OECD: How is life? 2020: statistics [online]. 2020 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/statistics/how-s-life-23089679.htm>
- 31) Plošné pokrytí [online]. Ústecký kraj: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2020 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/plosne-pokryti.aspx>
- 32) Požární ochrana: povinnosti a odpovědnost. Bozp-bezpecnost [online]. BEPO Ostrava, 2020 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.bozp-bezpecnost.cz/pozarni-ochrana>
- 33) Proč vlastně MAS vznikají? mas-jemnicko. E-collegium.cz [online]. [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <http://www.e-collegium.cz/web/mas-jemnicko/proc-vlastne-mas-vznikaji->
- 34) Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska [online]. 2020 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.dh.cz/>
- 35) Strategie CLLD pro programové období 2014-2020: MAS Brána do Českého ráje [online]. MAS Brána do Českého ráje, z. s., 2016, 1-196 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>
- 36) Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Broumovsko+ [online]. MAS Broumovsko, z. s., 2016, 1-117 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>
- 37) Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Krkonoše [online]. 2017, 1-105 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>
- 38) Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Mezi Úpou a Metují na období 2014–2020 [online]. 2017, 1-84 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>

- 39) Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Podchlumí pro období 2014–2020: *Na společné cestě krajem ovoce a pískovce* [online]. MAS Podchlumí, z. s., 2016, 1-221 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>
- 40) Strategie komunitně vedeného místního rozvoje místní akční skupiny Stolové hory pro období 2014–2020: *Strategická část* [online]. MAS Stolové hory, z. s., 2016, 1-117 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>
- 41) Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Hradecký venkov: *2014-2020* [online]. Hradecký venkov, o.p.s. 2015, 1-126 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>
- 42) Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s., na období 2014–2020 [online]. 2017, 1-267 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>
- 43) Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Sdružení SPLAV pro období 2014–2022 [online]. 2017, 1-179 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>
- 44) Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území místní akční skupiny Otevřené zahrady Jičínka na období 2014–2020 [online]. 2017, 1-273 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>
- 45) Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území místní akční skupiny POHODA venkova na období 2014–2020 [online]. 2016, 1-184 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>
- 46) Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu Společná CIDLINA 2014–2022 [online]. 2016, 1-192 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/oblastni-dokumenty>
- 47) STRATEGIE ROZVOJE KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE 2014–2020 [online]. *Centrum investic, rozvoje a inovací*, 2014, 1-89 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/strategie_rozvoje_khk_2014-2020_1.pdf
- 48) ŠAFÁŘOVÁ, ŠKRABAL. *Mikroregiony a místní akční skupiny* [online]. 2008 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>
- 49) TOŽIČKA. *Souhrnná zpráva o měření kvality života v ČR: Občanská angažovanost a dobré vládnutí* [online]. Jana Maussen a kolektiv, 2018, 25-26 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/wp-content/uploads/sites/2/2018/07/Kvalita-%C5%BEivota-Souhrnn%C3%A1-zpr%C3%A1va.pdf>
- 50) TREXIMA. *Život v regionech: Co je kvalita života* [online]. Zlín: TREXIMA, spol., 2020 a) [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.zivotvregionech.cz/co-je-kvalita-zivota/>

- 51) TREXIMA. *Život v regionech: Metodika* [online]. Zlín: TREXIMA, spol., 2020 b) [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.zivotvregionech.cz/co-je-kvalita-zivota/>
- 52) V čem se liší JSDH a SDH: *Běchovičtí-hasiči* [online]. Městská část Praha-Běchovice, 2020 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <http://www.praha-bechovice.cz/volny-cas/spolkovy-zivot/behovicti-hasici/vite-v-cem-se-lisi-jsdh-a-sdh/>
- 53) VALÁŠEK. *Souhrnná zpráva o měření kvality života v ČR: Bezpečnost* [online]. Jana Maussen a kolektiv, 2018, 30-32 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/wp-content/uploads/sites/2/2018/07/Kvalita-%C5%BEivota-Souhrnn%C3%A1-zpr%C3%A1va.pdf>
- 54) VEENHOVEN. *THE FOUR QUALITIES OF LIFE: Ordering concepts and measures of the good life* [online]. 2000, 1-33 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://personal.eur.nl/veenhoven/Pub2000s/2000c-full.pdf>
- 55) VOHLÍDALOVÁ. *Souhrnná zpráva o měření kvality života v ČR: Sladování pracovního a soukromého života* [online]. Jana Maussen a kolektiv, 2018, 18-20 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/wp-content/uploads/sites/2/2018/07/Kvalita-%C5%BEivota-Souhrnn%C3%A1-zpr%C3%A1va.pdf>
- 56) Výroční zpráva 2017 [online]. *MAS POHODA Venkova*, 2018, 1-23 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <http://www.pohodavenkova.cz/o-nas/2-pages/56-vyrocní-zpravy-mas>
- 57) Výroční zpráva 2018 [online]. *MAS Hradecký venkov*, 2019, 1-11 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: http://www.mashradeckyvenkov.cz/vyrocní_zpravy_a_zpravodaj.php?sekce=11
- 58) Výroční zpráva za rok 2017 [online]. *MAS Mezi Úpou a Metují*, 2018, 1-10 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <http://www.masmum.cz/mas-1/dokumenty/vyrocní-zpravy/>
- 59) Výroční zpráva za rok 2018 [online]. *MAS Království-Jestřebí hory*, 2019, 1-42 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: http://www.kjh.cz/mas_dokumenty.php
- 60) Výroční zpráva za rok 2018 [online]. *MAS Podchlumí*, 2019, 1-25 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <http://www.maspodchlumi.cz/vyrocní-zpravy/>
- 61) Výroční zpráva za rok 2018. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* [online]. Příbyslav, 2019, 13. dubna 2019, 1-136 [cit. 2020-05-30]. Dostupné z: https://www.dh.cz/images/Dokumenty/vyrocní-zprava/2018/VZ_2018_velka_web.pdf
- 62) ZELENÁ KNIHA: *Rozvojová politika EU pro udržitelný rozvoj a růst podporující začlenění* [online]. Brusel: Evropská komise, 2010, 10. 11. 2010, 1-22 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0629:FIN:CS:PDF>
- 63) Zpráva za rok 2017 [online]. *MAS Brána do Českého ráje*, 2018, 1-4 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <http://www.masbcr.cz/cz/o-nas/dokumenty-mas.html>

PŘÍLOHY

Příloha A – Seznam MAS Královéhradeckého kraje

Příloha B – Kategorie jednotek požární ochrany

Příloha C – Pokrytí MAS v České republice k 1. 4. 2018

Příloha D – Seznam obcí v MAS Královéhradeckého kraje

PŘÍLOHA A – Seznam MAS Královéhradeckého kraje 2020

Název	Sídlo
Hradecký venkov, o.p.s.	Nechanice
MAS Brána do Českého ráje, z. s.	Libuň
MAS Královédvorský, z. s.	Dvůr Králové nad Labem
MAS Broumovsko+, z. s.	Broumov
Místní akční skupina Království Jestřebí hory, o.p.s.	Úpice
Místní akční skupina Krkonoše, z. s.	Lánov
Místní akční skupina Mezi Úpou a Metují, z. s.	Česká Skalice
Místní akční skupina POHODA venkova, z. s.	Dobruška
Místní akční skupina Stolové hory, z. s.	Police nad Metují
NAD ORLICÍ, o. p. s.	Kostelecké Horky
Obecně prospěšná společnost pro Český ráj	Sobotka
Otevřené zahrady Jičínska, z. s.	Jičín
Podchlumí, z. s.	Holovousy
Sdružení SPLAV, z. s.	Skuhrov nad Bělou
Společná CIDLINA, z. s.	Nepolisy

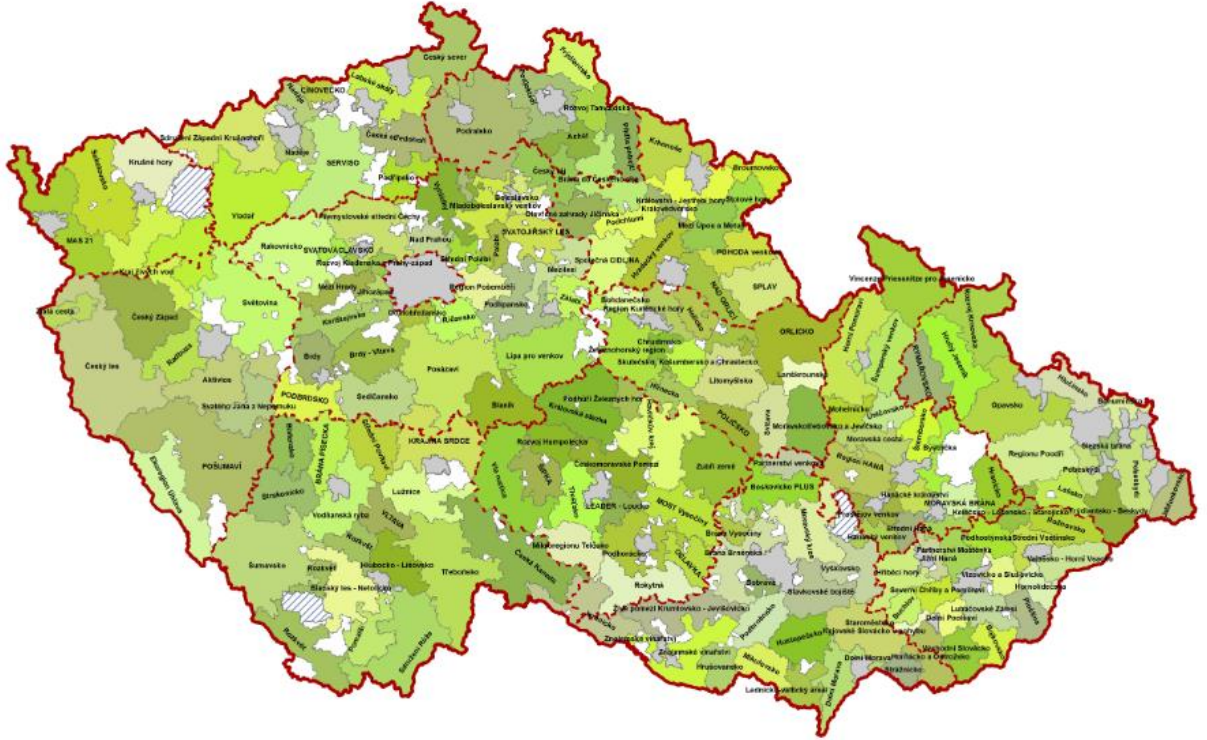
Zdroj: cirihk.cz

PŘÍLOHA B – Kategorie jednotek požární ochrany

Kategorie jednotky		Působnost JPO
JPO I	Jednotka hasičského záchranného sboru s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace.	s územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele
JPO II	Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace.	s územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele
JPO III	Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace.	s územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele
JPO IV	Jednotka hasičského záchranného sboru podniku.	s místní působností zasahující na území svého zřizovatele – po dohodě se zřizovatelem mohou být tyto jednotky využívány k zásahům u mimo svůj územní obvod
JPO V	Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně	
JPO VI	Jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku.	

Zdroj: hzscr.cz

PŘÍLOHA C – Pokrytí MAS v České republice k 1. 4. 2018

Zdroj: NS MAS 2018

PŘÍLOHA D – Seznam obcí v MAS Královéhradeckého kraje k 1. 1. 2020

MAS Hradecký venkov, o. p. s.

OBEČ	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km ²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Benátky	CZ0521 569861	3,61	121	Hradec Králové
Boharyně	CZ0521 569887	11,64	570	Hradec Králové
Černožice	CZ0521 569925	4,22	1 137	Hradec Králové
Čistěves	CZ0521 569933	2,59	188	Hradec Králové
Dobřenice	CZ0521 569968	7,44	585	Hradec Králové
Dohalice	CZ0521 569976	4,45	470	Hradec Králové
Dolní Přím	CZ0521 569984	10,83	708	Hradec Králové
Dubeneč	CZ0525 579190	12,14	646	Trutnov
Habřina	CZ0521 569992	6,09	302	Hradec Králové
Heřmanice	CZ0523 574040	6,92	427	Náchod
Hněvčeves	CZ0521 570010	2,67	167	Hradec Králové
Holohlavý	CZ0521 570028	5,89	934	Hradec Králové
Hořenice	CZ0523 547531	3,27	145	Náchod
Hoříněves	CZ0521 570044	12,66	684	Hradec Králové
Hrádek	CZ0521 570052	2,76	185	Hradec Králové
Hřibojedy	CZ0525 579301	5,69	224	Trutnov
Hvozdnice	CZ0521 573621	2,15	222	Hradec Králové
Kratonohy	CZ0521 570206	11,34	602	Hradec Králové
Kunčice	CZ0521 570214	5,91	380	Hradec Králové
Lanžov	CZ0525 579441	7,92	186	Trutnov
Lhota p. Libčany	CZ0521 570231	8,37	952	Hradec Králové
Libčany	CZ0521 570249	5,05	898	Hradec Králové
Libotov	CZ0525 579483	4,25	178	Trutnov
Litíč	CZ0525 546470	4,51	180	Trutnov
Lodín	CZ0521 570303	7,71	418	Hradec Králové
Lochenice	CZ0521 570311	6,17	608	Hradec Králové
Lužany	CZ0521 570354	3,35	128	Hradec Králové
Máslojedy	CZ0521 573779	4,61	220	Hradec Králové
Mokrovousy	CZ0521 570419	4,87	382	Hradec Králové
Mžany	CZ0521 570435	7,87	415	Hradec Králové
Neděliště	CZ0521 570443	5,85	355	Hradec Králové
Nechanice	CZ0521 570451	28,02	2 348	Hradec Králové
Obědovice	CZ0521 548065	3,88	286	Hradec Králové
Osice	CZ0521 570532	7,47	515	Hradec Králové
Osičky	CZ0521 570541	3,32	159	Hradec Králové
Praskačka	CZ0521 570656	12,90	1 079	Hradec Králové
Pšánky	CZ0521 530671	2,27	63	Hradec Králové
Puchlovice	CZ0521 573531	2,53	108	Hradec Králové
Račice n. Trotinou	CZ0521 570702	6,89	150	Hradec Králové
Radíkovice	CZ0521 570711	3,83	183	Hradec Králové
Radostov	CZ0521 570729	3,88	134	Hradec Králové
Roudnice	CZ0521 570745	11,08	689	Hradec Králové
Rožnov	CZ0523 574384	5,41	380	Náchod
Sadová	CZ0521 573191	2,06	322	Hradec Králové
Sendražice	CZ0521 570796	5,00	442	Hradec Králové

MAS Hradecký venkov, o. p. s. - pokračování

Skalice	CZ0521 570800	8,29	644	Hradec Králové
Smiřice	CZ0521 570877	10,65	2 913	Hradec Králové
Smržov	CZ0521 570885	5,13	502	Hradec Králové
Sovětice	CZ0521 570907	4,80	222	Hradec Králové
Stěžery	CZ0521 570931	12,82	2 100	Hradec Králové
Stračov	CZ0521 570958	8,09	297	Hradec Králové
Střezetice	CZ0521 570966	4,81	395	Hradec Králové
Světí	CZ0521 548154	3,19	327	Hradec Králové
Syrovátka	CZ0521 571008	1,83	447	Hradec Králové
Těchlovice	CZ0521 571024	3,29	361	Hradec Králové
Třesovice	CZ0521 571059	4,73	268	Hradec Králové
Urbanice	CZ0521 513717	2,25	335	Hradec Králové
Velichovky	CZ0523 574554	7,96	746	Náchod
Velký Vřešťov	CZ0525 579793	8,49	230	Trutnov
Vilantice	CZ0525 574597	4,91	209	Trutnov
Vrchovnice	CZ0521 548057	1,51	62	Hradec Králové
Všestary	CZ0521 571091	16,19	1 797	Hradec Králové
Zaloňov	CZ0523 574660	9,31	453	Náchod
Celkem obce: 63				

Zdroj: ČSÚ 2020

MAS Brána do Českého ráje, z. s.

OBCE	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Bělá	CZ0514 576972	7,76	274	Semily
Benešov u Semil	CZ0514 576999	5,39	854	Semily
Borovnice	CZ0525 579092	9,75	357	Trutnov
Bozkov	CZ0514 577006	6,80	587	Semily
Brada-Rybníček	CZ0522 549100	1,93	161	Jičín
Bradlecká Lhota	CZ0514 577014	3,69	238	Semily
Bystrá n. Jizerou	CZ0514 577049	5,62	115	Semily
Dílce	CZ0522 549118	1,87	59	Jičín
Dřevěnice	CZ0529 573337	5,18	250	Jičín
Háje n. Jizerou	CZ0514 577073	11,74	680	Semily
Holenice	CZ0514 577111	3,51	98	Semily
Holín	CZ0522 572900	10,41	600	Jičín
Choteč	CZ0522 549037	6,08	202	Jičín
Jesenný	CZ0514 577171	7,84	472	Semily
Jinolice	CZ0522 549151	2,15	198	Jičín
Kbelnice	CZ0522 549169	1,87	221	Jičín
Kněžnice	CZ0522 573043	6,69	272	Jičín
Košťálov	CZ0514 577235	20,01	1 658	Semily
Kyje	CZ0522 572047	1,59	557	Jičín
Lázně Bělohrad	CZ0522 573094	28,39	3 658	Jičín
Libštát	CZ0514 577294	10,13	952	Semily
Libuň	CZ0522 573124	10,54	787	Jičín
Lomnice n. Popelkou	CZ0514 577308	25,58	5 554	Semily
Lužany	CZ0522 573159	12,50	582	Jičín
Mlázovice	CZ0522 573213	8,52	541	Jičín
Nová Paka	CZ0522 573248	28,68	9 072	Jičín
Nová Ves n. Popelkou	CZ0514 577341	12,15	652	Semily
Ostružno	CZ0522 573281	4,35	96	Jičín
Pecka	CZ0522 573299	23,03	1 285	Jičín
Podúlsí	CZ0522 573345	1,38	259	Jičín
Příkrý	CZ0514 577421	7,32	249	Semily
Radim	CZ0522 573370	10,38	436	Jičín
Roprachtice	CZ0514 577464	11,61	277	Semily
Rovensko p. Troskami	CZ0514 577472	12,81	1 285	Semily
Roztoky u Semil	CZ0514 577481	4,43	113	Semily
Slaná	CZ0514 577529	10,26	681	Semily
Soběraz	CZ0522 573361	3,11	99	Jičín
Stará Paka	CZ0522 573507	21,71	2 087	Jičín
Stružinec	CZ0514 577545	11,22	707	Semily
Syřenov	CZ0514 577570	6,46	225	Semily
Tatobity	CZ0514 577596	7,06	577	Semily
Úbislavice	CZ0522 573656	12,06	449	Jičín
Újezd p. Troskami	CZ0522 573680	7,56	334	Jičín
Veselá	CZ0514 577642	5,78	233	Semily
Vidochov	CZ0522 573736	11,72	393	Jičín
Zámostí–Blata	CZ0522 549193	4,40	124	Jičín

MAS Brána do Českého ráje, z. s. - pokračování

Železnice	CZ0522 573825	13,11	1 321	Jičín
Žernov	CZ0514 577723	4,85	232	Semily
Celkem obce: 48				

Zdroj: ČSÚ 2020

MAS Královédvorsk, z. s.

OBCE	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Bílá Třemešná	CZ0525 579068	9,92	1353	Trutnov
Bílé Poličany	CZ0525 579076	5,37	156	Trutnov
Borovnička	CZ0525 548821	5,79	187	Trutnov
Dolní Brusnice	CZ0525 554863	3,86	402	Trutnov
Doubravice	CZ0525 579181	5,65	372	Trutnov
Dvůr Králové n. L.	CZ0525 579203	35,82	15 550	Trutnov
Horní Brusnice	CZ0525 579238	14,09	429	Trutnov
Kuks	CZ0525 579416	4,81	270	Trutnov
Mostek	CZ0525 579556	13,31	1 191	Trutnov
Nemojov	CZ0525 579564	8,15	761	Trutnov
Stanovice	CZ0525 548812	2,72	55	Trutnov
Zábřezí-Řečice	CZ0525 548839	2,44	144	Trutnov
Celkem obce: 12				

Zdroj: ČSÚ 2020

MAS Broumovsko+, z. s.

OBCE	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km ²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Adršpach	CZ0523 547786	19,71	503	Náchod
Božanov	CZ0523 573914	19,20	347	Náchod
Broumov	CZ0523 573922	22,26	7 370	Náchod
Hejtmánkovice	CZ0523 574031	13,01	593	Náchod
Heřmánkovice	CZ0523 574058	19,92	501	Náchod
Jetřichov	CZ0523 574155	9,24	453	Náchod
Křinice	CZ0523 574171	16,45	433	Náchod
Martínkovice	CZ0523 574228	14,16	507	Náchod
Meziměstí	CZ0523 574252	25,71	2 387	Náchod
Otovice	CZ0523 574317	10,59	342	Náchod
Šonov	CZ0523 574511	20,74	300	Náchod
Teplice n. Metují	CZ0523 574538	56,04	1 616	Náchod
Vernéřovice	CZ0523 547743	9,40	326	Náchod
Celkem obce: 13				

Zdroj: ČSÚ 2020

MAS Království–Jestřebí hory, o. p. s.

OBCE	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km ²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Batňovice	CZ0525 579041	4,47	775	Trutnov
Čermná	CZ0525 579106	9,29	407	Trutnov
Dolní Olešnice	CZ0525 579173	12,60	378	Trutnov
Hajnice	CZ0525 579211	31,72	1 045	Trutnov
Havlovice	CZ0525 579220	8,70	991	Trutnov
Horní Olešnice	CZ0525 579271	12,73	320	Trutnov
Chotěvice	CZ0525 579319	20,12	1 034	Trutnov
Chvaleč	CZ0525 579335	17,22	658	Trutnov
Jívka	CZ0525 579378	31,95	576	Trutnov
Kocbeře	CZ0525 579394	10,93	521	Trutnov
Kohoutov	CZ0525 579408	10,79	261	Trutnov
Libňatov	CZ0525 579475	5,82	363	Trutnov
Malé Svatoňovice	CZ0525 579513	6,75	1 509	Trutnov
Maršov u Úpice	CZ0525 579530	3,31	191	Trutnov
Pilníkov	CZ0525 579599	16,98	1 257	Trutnov
Radvanice	CZ0525 579629	10,76	971	Trutnov
Rtyně v Podkrkonoší	CZ0525 579637	13,89	2 979	Trutnov
Staré Buky	CZ0525 579661	17,89	607	Trutnov
Suchovršice	CZ0525 579726	4,28	369	Trutnov
Úpice	CZ0525 579777	15,30	5 639	Trutnov
Velké Svatoňovice	CZ0525 579785	17,36	1 287	Trutnov
Vítězná	CZ0525 579815	24,74	1 470	Trutnov
Vlčice	CZ0525 579823	19,75	548	Trutnov
Vlčkovice v Podkrkonoší	CZ0525 579831	11,80	363	Trutnov
Celkem obce: 24				

Zdroj: ČSÚ 2020

MAS Krkonoše, z. s.

OBCE	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km ²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Bernartice	CZ0525 579050	17,93	924	Trutnov
Černý důl	CZ0525 579114	22,18	683	Trutnov
Dolní Branná	CZ0525 579122	7,91	998	Trutnov
Dolní Dvůr	CZ0525 579149	15,31	275	Trutnov
Dolní Kalná	CZ0525 579157	9,70	693	Trutnov
Dolní Lánov	CZ0525 579165	15,76	793	Trutnov
Horní Kalná	CZ0525 579254	8,91	370	Trutnov
Horní Maršov	CZ0525 579262	28,47	979	Trutnov
Hostinné	CZ0525 579297	8,06	4 369	Trutnov
Klášterecká Lhota	CZ0525 579386	3,00	233	Trutnov
Královec	CZ0525 530808	9,94	192	Trutnov
Kunčice n. Labem	CZ0525 579424	3,06	555	Trutnov
Lampertice	CZ0525 548804	5,84	385	Trutnov
Lánov	CZ0525 579432	16,95	1 815	Trutnov
Malá Úpa	CZ0525 579505	26,65	142	Trutnov
Mladé Buky	CZ0525 579548	26,78	2 305	Trutnov
Pec p. Sněžkou	CZ0525 579581	52,13	648	Trutnov
Prosečné	CZ0525 579602	8,33	591	Trutnov
Rudník	CZ0525 579645	42,66	2 172	Trutnov
Strážné	CZ0525 579696	17,66	218	Trutnov
Svoboda n. Úpou	CZ0525 579734	7,75	2 081	Trutnov
Špindlerův Mlýn	CZ0525 579742	76,90	1 098	Trutnov
Vrchlabí	CZ0525 579858	27,66	12 340	Trutnov
Zlatá Olešnice	CZ0525 579866	9,42	203	Trutnov
Žacléř	CZ0525 579874	21,82	3 136	Trutnov
Celkem obce: 25				

Zdroj: ČSÚ 2020

MAS Mezi Úpou a Metují, z. s.

OBCE	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km ²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Brzice	CZ0523 573931	10,46	249	Náchod
Červený Kostelec	CZ0523 573965	24,06	8 360	Náchod
Česká Skalice	CZ0523 573990	17,36	5 047	Náchod
Dolany	CZ0523 574015	16,76	658	Náchod
Chvalkovice	CZ0523 574112	12,31	760	Náchod
Jaroměř	CZ0523 574121	23,95	12 374	Náchod
Kramolna	CZ0523 574546	6,98	1 077	Náchod
Mezilečí	CZ0523 574236	5,19	132	Náchod
Nový Ples	CZ0523 574295	7,09	339	Náchod
Provodov-Šonov	CZ0523 574350	16,17	1 231	Náchod
Studnice	CZ0523 574481	10,38	1 135	Náchod
Vlkov	CZ0523 574601	5,26	389	Náchod
Zábrodí	CZ0523 574651	8,21	585	Náchod
Žernov	CZ0523 574708	4,69	289	Náchod
Celkem obce: 14				

Zdroj: ČSÚ 2020

MAS POHODA Venkova, z. s.

OBCE	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km ²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Bačetín	CZ0524 576085	8,12	392	Rychnov n. K.
Bohdašín	CZ0524 576115	5,38	212	Rychnov n. K.
Borová	CZ0523 573906	3,07	203	Náchod
Bystré	CZ0524 576166	3,28	267	Rychnov n. K.
Česká Čermná	CZ0523 573973	8,90	523	Náchod
České Meziříčí	CZ0524 576212	21,9	1 953	Rychnov n. K.
Deštné v Orlických horách	CZ0524 576247	32,08	552	Rychnov n. K.
Dobré	CZ0524 576263	17,34	863	Rychnov n. K.
Dobruška	CZ0524 576271	34,43	6 723	Rychnov n. K.
Dobřany	CZ0524 576280	4,05	128	Rychnov n. K.
Chlístov	CZ0524 548791	1,38	91	Rychnov n. K.
Janov	CZ0524 576328	3,39	113	Rychnov n. K.
Jestřebí	CZ0523 574147	4,29	155	Náchod
Kounov	CZ0524 576395	11,34	241	Rychnov n. K.
Králova Lhota	CZ0524 576409	5,24	239	Rychnov n. K.
Libchyně	CZ0523 547701	1,19	72	Rychnov n. K.
Mezilesí	CZ0523 574244	2,36	250	Náchod
Mokré	CZ0524 576522	5,88	170	Rychnov n. K.
Nové Město n. Metují	CZ0523 574279	23,12	9 398	Náchod
Nový Hrádek	CZ0523 574287	11,40	851	Náchod
Ohnišov	CZ0524 576565	10,51	492	Rychnov n. K.
Olešnice v Orlických horách	CZ0524 576573	14,29	420	Rychnov n. K.
Opočno	CZ0524 576590	14,01	3 107	Rychnov n. K.
Podbřezí	CZ0524 576654	7,85	569	Rychnov n. K.
Pohoří	CZ0524 576662	6,28	697	Rychnov n. K.
Přepychy	CZ0524 576689	9,36	636	Rychnov n. K.
Přibyslav	CZ0523 574368	3,50	208	Náchod
Rohenice	CZ0524 548669	3,47	272	Rychnov n. K.
Sedloňov	CZ0524 576743	19,01	224	Rychnov n. K.
Semechnice	CZ0524 576751	7,76	432	Rychnov n. K.
Sendraž	CZ0523 547727	1,84	110	Náchod
Slavoňov	CZ0523 574457	3,92	296	Náchod
Sněžné	CZ0524 576794	6,07	133	Rychnov n. K.
Trnov	CZ0524 576824	14,76	741	Rychnov n. K.
Val	CZ0524 576875	6,04	292	Rychnov n. K.
Celkem obce: 35				

Zdroj: ČSÚ 2020

MAS Stolové hory, z. s.

OBCE	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km ²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Bezděkov n. Metují	CZ0523 573884	5,15	587	Náchod
Bukovice	CZ0523 547751	2,43	356	Náchod
Česká Metuje	CZ0523 573981	9,69	290	Náchod
Hronov	CZ0523 574082	22,03	6 098	Náchod
Machov	CZ0523 574210	19,39	1 092	Náchod
Náchod	CZ0523 573868	33,32	19 897	Náchod
Police n. Metují	CZ0523 574341	24,40	4 049	Náchod
Stárkov	CZ0523 574465	16,52	657	Náchod
Suchý Důl	CZ0523 574490	13,28	411	Náchod
Velké Petrovice	CZ0523 574571	6,12	429	Náchod
Velké Poříčí	CZ0523 547646	7,44	2 354	Náchod
Vysoká Srbská	CZ0523 574635	7,43	284	Náchod
Žďár n. Metují	CZ0523 574686	8,16	656	Náchod
Žďárky	CZ0523 574694	4,58	562	Náchod
Celkem obce: 14				

Zdroj: ČSÚ 2020

MAS NAD ORLICÍ, o. p. s.

OBCE	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km ²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Albrechtice n. Orlicí	CZ0524 576077	5,23	978	Rychnov n. K.
Běleč n. Orlicí	CZ0521 569852	18,82	355	Hradec Králové
Běstovice	CZ0534 553760	4,19	440	Ústí n. Orlicí
Blešno	CZ0521 569879	4,10	439	Hradec Králové
Bolehošť	CZ0524 576123	10,71	570	Rychnov n. K.
Bošín	CZ0534 548006	2,51	97	Ústí n. Orlicí
Borohrádek	CZ0524 576131	13,98	2 094	Rychnov n. K.
Borovnice	CZ0524 576140	8,18	398	Rychnov n. K.
Častolovice	CZ0524 576182	5,61	1 667	Rychnov n. K.
Čermná n. Orlicí	CZ0524 576191	10,98	1 035	Rychnov n. K.
Černilov	CZ0521 569917	25,70	2 394	Hradec Králové
Čestice	CZ0524 576221	4,95	611	Rychnov n. K.
Dobříkov	CZ0534 580091	8,53	544	Ústí n. Orlicí
Hřibiny-Ledská	CZ0524 548642	5,13	360	Rychnov n. K.
Chleny	CZ0524 576310	4,09	230	Rychnov n. K.
Choceň	CZ0534 580350	21,70	8 648	Ústí n. Orlicí
Jílovice	CZ0521 576352	3,65	304	Hradec Králové
Jeníkovice	CZ0521 570133	7,39	467	Hradec Králové
Koldín	CZ0534 580465	6,34	356	Ústí n. Orlicí
Kosořín	CZ0534 574449	1,74	178	Ústí n. Orlicí
Kostelec n. Orlicí	CZ0524 576361	26,18	6 145	Rychnov n. K.
Kostecké Horky	CZ0524 576687	13,25	151	Rychnov n. K.
Krchleby	CZ0524 548685	1,69	97	Rychnov n. K.
Ledce	CZ0521 576433	10,25	349	Hradec Králové
Lhoty u Potštejna	CZ0524 576441	5,71	335	Rychnov n. K.
Libníkovice	CZ0521 570257	3,21	167	Hradec Králové
Librantice	CZ0521 570265	6,52	593	Hradec Králové
Libřice	CZ0521 570273	4,84	289	Hradec Králové
Lípa n. Orlicí	CZ0524 576476	10,57	578	Rychnov n. K.

MAS NAD ORLICÍ, o. p. s. - pokračování

Mostek	CZ0534 580660	4,68	251	Ústí n. Orlicí
Nasavrky	CZ0534 580678	1,32	136	Ústí n. Orlicí
Očelice	CZ0524 576557	5,64	231	Rychnov n. K.
Olešnice	CZ0524 576581	7,79	478	Rychnov n. K.
Orlické Podhůří	CZ0534 580716	13,52	693	Ústí n. Orlicí
Oucmanice	CZ0534 580741	3,65	253	Ústí n. Orlicí
Přichovice	CZ0534 580783	2,87	66	Ústí n. Orlicí
Podlesí	CZ0534 580805	3,27	279	Ústí n. Orlicí
Polom	CZ0524 548723	4,68	138	Rychnov n. K.
Proruby	CZ0524 548758	2,53	54	Rychnov n. K.
Seč	CZ0534 580902	2,43	156	Ústí n. Orlicí
Slatina	CZ0534 580945	4,29	452	Ústí n. Orlicí
Skořenice	CZ0534 580929	4,45	413	Ústí n. Orlicí
Sruby	CZ0534 580970	6,98	581	Ústí n. Orlicí
Sudslava	CZ0534 581011	4,40	186	Ústí n. Orlicí
Svatý Jiří	CZ0534 580708	4,37	290	Ústí n. Orlicí
Svídnice	CZ0524 548693	4,61	161	Rychnov n. K.
Třebechovice p. Orebem	CZ0521 571041	21,01	5 771	Hradec Králové
Týniště n. Orlicí	CZ0524 576859	52,5	6 055	Rychnov n. K.
Veliny	CZ0532 575941	6,51	484	Pardubice
Velká Skrovnice	CZ0534 581101	5,75	298	Ústí n. Orlicí
Vraclav	CZ0534 581151	13,89	778	Ústí n. Orlicí
Vrbice	CZ0524 548707	2,42	154	Rychnov n. K.
Výrava	CZ0521 571105	8,45	402	Hradec Králové
Vysoký Újezd	CZ0521 548677	2,12	85	Hradec Králové
Zámorsk	CZ0534 581224	7,46	737	Ústí n. Orlicí
Zářecká Lhota	CZ0534 851232	3,02	215	Ústí n. Orlicí
Žďár n. Orlicí	CZ0524 576956	9,35	518	Rychnov n. K.
Zdelov	CZ0524 576930	3,35	259	Rychnov n. K.
Celkem obce: 58				

Zdroj: ČSÚ 2020

Obecně prospěšná společnost pro Český ráj

OBCE	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km ²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Bílá Hlína	CZ0207 565750	8,57	114	Mladá Boleslav
Boseň	CZ0207 535516	9,93	494	Mladá Boleslav
Branžež	CZ0207 571946	6,70	240	Mladá Boleslav
Březina	CZ0207 535567	5,61	408	Mladá Boleslav
Dobšín	CZ0207 571989	3,52	281	Mladá Boleslav
Dolní Bousov	CZ0207 535702	24,3	2 788	Mladá Boleslav
Horní Bukovina	CZ0207 535834	5,54	242	Mladá Boleslav
Hrubá Skála	CZ0514 577146	13,83	607	Semily
Chocnějovice	CZ0207 535923	13,33	425	Mladá Boleslav
Jivina	CZ0207 535974	5,06	485	Mladá Boleslav
Kacanovy	CZ0514 577201	6,00	209	Semily
Karlovice	CZ0514 577219	10,20	783	Semily
Kláster Hradiště n. Jizerou	CZ0207 536024	4,62	999	Mladá Boleslav
Kněžmost	CZ0207 536041	40,45	2 147	Mladá Boleslav
Koryta	CZ0207 599557	1,66	88	Mladá Boleslav

Obecně prospěšná společnost pro Český ráj – pokračování

Ktová	CZ0514 547484	3,95	198	Semily
Libošovice	CZ0522 573116	19,81	513	Jičín
Loukov	CZ0207 570770	5,88	173	Mladá Boleslav
Loukovec	CZ0207 536261	2,86	346	Mladá Boleslav
Markvartice	CZ0522 573167	23,08	488	Jičín
Mladějov	CZ0522 573205	12,04	513	Jičín
Mnichovo Hradiště	CZ0207 536326	34,32	8 846	Mladá Boleslav
Modřišice	CZ0514 577324	3,42	442	Semily
Mohelnice n. Jizerou	CZ0207 565822	2,67	93	Mladá Boleslav
Mukařov	CZ0207 571865	11,01	204	Mladá Boleslav
Neveklovice	CZ0207 571997	3,51	67	Mladá Boleslav
Olešnice	CZ0514 577367	5,27	206	Semily
Osek	CZ0522 573264	3,81	235	Jičín
Přepere	CZ0514 577413	3,45	952	Semily
Ptýrov	CZ0207 571938	4,90	298	Mladá Boleslav
Rohatsko	CZ0207 565636	1,91	267	Mladá Boleslav
Samšina	CZ0522 573442	6,73	263	Jičín
Sezemice	CZ0207 599573	4,40	127	Mladá Boleslav
Sobotka	CZ0522 573493	19,31	2 382	Jičín
Strážiště	CZ0207 571881	4,79	128	Mladá Boleslav
Troskovice	CZ0514 577600	8,28	91	Semily
Turnov	CZ0514 577626	22,73	14 420	Semily
Všeň	CZ0514 577677	5,60	606	Semily
Vyskeř	CZ0514 577685	9,61	407	Semily
Žďár	CZ0207 536971	14,80	1 428	Mladá Boleslav
Celkem obce: 40				

Zdroj: ČSÚ 2020

MAS Otevřené zahrady Jičínska, z. s.

OBCE	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km ²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Bačalky	CZ0522 553701	5,69	165	Jičín
Běchary	CZ0522 572675	8,79	268	Jičín
Březina	CZ0522 549070	1,38	122	Jičín
Budčevy	CZ0522 548952	6,71	157	Jičín
Bukvice	CZ0522 573353	5,03	162	Jičín
Češov	CZ0522 572811	8,74	239	Jičín
Dětenice	CZ0522 572829	17,67	719	Jičín
Dolní Lochov	CZ0522 549088	1,58	45	Jičín
Cholenice	CZ0522 549355	4,54	226	Jičín
Chyjice	CZ0522 549223	5,09	173	Jičín
Jičín	CZ0522 572659	24,93	16 717	Jičín
Jičíněves	CZ0522 573001	16,97	595	Jičín
Kacákova Lhota	CZ0522 549312	3,97	170	Jičín
Kopidlno	CZ0522 573060	29,11	2 112	Jičín
Kostelec	CZ0522 548928	2,26	37	Jičín
Kozojedy	CZ0522 572136	3,67	177	Jičín
Libáň	CZ0522 573108	19,67	1 867	Jičín
Nemyčevy	CZ0522 573230	4,97	342	Jičín
Ohařice	CZ0522 549185	4,16	69	Jičín

MAS Otevřené zahrady Jičínska, z. s. – pokračování

Ohaveč	CZ0522 548910	1,38	112	Jičín
Podhradí	CZ0522 573329	10,26	456	Jičín
Rokytnany	CZ0522 548898	4,96	120	Jičín
Sedliště	CZ0522 548961	1,59	97	Jičín
Slatiny	CZ0522 573469	11,75	541	Jičín
Slavhostice	CZ0522 572187	5,84	136	Jičín
Staré Hradý	CZ0522 530735	3,85	182	Jičín
Staré Místo	CZ0522 549096	3,02	322	Jičín
Střevač	CZ0522 573540	11,24	279	Jičín
Tuř	CZ0522 573647	5,79	120	Jičín
Údrnice	CZ0522 573663	9,24	295	Jičín
Úlibice	CZ0522 573698	6,74	306	Jičín
Valdice	CZ0522 573701	0,89	1 390	Jičín
Veliš	CZ0522 573728	5,13	201	Jičín
Vitiněves	CZ0522 573752	4,91	348	Jičín
Vršce	CZ0522 573795	6,41	244	Jičín
Zelenecká Lhota	CZ0522 573183	6,65	150	Jičín
Židovice	CZ0522 573841	3,32	124	Jičín
Celkem obce: 37				

Zdroj: ČSÚ 2020

MAS Podchlumí, z. s.

OBCE	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km ²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Bašnice	CZ0522 572667	6,08	207	Jičín
Bílsko u Hořic	CZ0522 548901	2,05	126	Jičín
Boháňka	CZ0522 572705	9,52	248	Jičín
Borek	CZ0522 548979	6,38	96	Jičín
Bříšťany	CZ0522 548855	3,68	254	Jičín
Butoves	CZ0522 549252	1,65	285	Jičín
Cerekvice	CZ0522 572781	8,28	771	Jičín
Červená Třemešná	CZ0522 548995	6,56	161	Jičín
Dobrá Voda u Hořic	CZ0522 572837	5,81	577	Jičín
Holovousy	CZ0522 572918	9,29	543	Jičín
Hořice	CZ0522 572926	21,46	8 533	Jičín
Chomutice	CZ0522 572969	10,46	628	Jičín
Jeřice	CZ0522 572993	6,91	400	Jičín
Konecchlumí	CZ0522 573051	7,19	404	Jičín
Kovač	CZ0522 548944	7,72	144	Jičín
Lískovice	CZ0522 573086	9,20	216	Jičín
Lukavec u Hořic	CZ0522 573141	8,64	303	Jičín
Miletín	CZ0522 573175	8,93	923	Jičín
Milovice u Hořic	CZ0522 548863	3,29	293	Jičín
Nevratice	CZ0522 549207	3,24	170	Jičín
Ostroměř	CZ0522 573272	12,33	1 349	Jičín
Petrovičky	CZ0522 548871	1,95	48	Jičín
Podhorní Újezd a Vojice	CZ0522 573311	6,88	654	Jičín
Rašín	CZ0522 549274	2,20	97	Jičín
Rohoznice	CZ0522 573221	8,94	317	Jičín
Sběr	CZ0522 573451	9,08	301	Jičín

MAS Podchlumí, z. s. – pokračování

Sobčice	CZ0522 573477	3,65	297	Jičín
Staré Smrkovice	CZ0522 573523	5,19	267	Jičín
Sukorady	CZ0522 548880	5,51	222	Jičín
Šárovceva Lhota	CZ0522 573256	7,09	197	Jičín
Tetín	CZ0522 572756	2,80	158	Jičín
Trotina	CZ0525 579751	1,58	93	Trutnov
Třebihošť	CZ0525 579769	13,67	448	Trutnov
Třebnouševs	CZ0522 573612	6,27	272	Jičín
Třtěnice	CZ0522 573639	5,59	341	Jičín
Uhlejev	CZ0522 573671	4,11	152	Jičín
Volanice	CZ0522 573761	6,22	220	Jičín
Vrbice	CZ0522 572128	6,65	152	Jičín
Vřesník	CZ0522 549029	3,09	95	Jičín
Vysoké Veselí	CZ0522 573809	9,33	862	Jičín
Zdobín	CZ0525 548847	2,10	121	Trutnov
Žeretice	CZ0522 573833	7,68	258	Jičín
Celkem obce: 42				

Zdroj: ČSÚ 2020

MAS Sdružení SPLAV, z. s.

OBCE	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Bartošovice v O. h.	CZ0524 576093	35,60	201	Rychnov n. K.
Bílý Újezd	CZ0524 576107	13,80	700	Rychnov n. K.
Byzhradec	CZ0524 576174	5,31	219	Rychnov n. K.
Černíkovice	CZ0524 576204	12,47	784	Rychnov n. K.
Doudleby n. Orlicí	CZ0524 576301	8,88	1 789	Rychnov n. K.
Jahodov	CZ0524 548782	4,25	98	Rychnov n. K.
Javornice	CZ0524 576336	18,41	1 058	Rychnov n. K.
Kvasiny	CZ0524 576425	6,65	1 706	Rychnov n. K.
Libel	CZ0524 548651	3,62	162	Rychnov n. K.
Liberk	CZ0524 576450	54,07	708	Rychnov n. K.
Lično	CZ0524 576468	6,29	651	Rychnov n. K.
Lukavice	CZ0524 576492	10,90	617	Rychnov n. K.
Lupenice	CZ0524 576506	4,42	264	Rychnov n. K.
Orlické Záhoří	CZ0524 576603	29,14	204	Rychnov n. K.
Osečnice	CZ0524 576611	7,84	298	Rychnov n. K.
Pěčín	CZ0524 576620	14,75	496	Rychnov n. K.
Potštejn	CZ0524 576671	9,05	997	Rychnov n. K.
Rokytnice v O. h.	CZ0524 576701	40,19	2 022	Rychnov n. K.
Rybná n. Zdobnicí	CZ0524 576727	9,17	424	Rychnov n. K.
Rychnov n. Kněžnou	CZ0524 576069	34,95	10 999	Rychnov n. K.
Říčky v O. h.	CZ0524 576735	14,8	90	Rychnov n. K.
Skuhrov n. Bělou	CZ0524 576778	16,63	1 121	Rychnov n. K.
Slatina n. Zdobnicí	CZ0524 576786	16,30	883	Rychnov n. K.
Solnice	CZ0524 576808	12,66	2 239	Rychnov n. K.

MAS Sdružení SPLAV, z. s. – pokračování

Synkov-Slemeno	CZ0524 576816	7,24	423	Rychnov n. K.
Třebešov	CZ0524 576832	3,13	289	Rychnov n. K.
Tutleky	CZ0524 576841	5,55	349	Rychnov n. K.
Vamberk	CZ0524 576883	21,03	4 567	Rychnov n. K.
Voděrady	CZ0524 576891	15,05	733	Rychnov n. K.
Záměl	CZ0524 576921	5,51	624	Rychnov n. K.
Zdobnice	CZ0524 576948	33,05	197	Rychnov n. K.
Celkem obce: 31				

Zdroj: ČSÚ 2020

MAS Společná CIDLINA, z. s.

OBCE	KÓD OBCE (LAU 2)	ROZLOHA (km ²)	POČET OBYVATEL	OKRES (LAU 1)
Babice	CZ0521 569828	2,55	185	Hradec Králové
Barchov	CZ0521 569836	5,92	312	Hradec Králové
Hlušice	CZ0521 570001	11,12	733	Hradec Králové
Humburky	CZ0521 570087	2,58	392	Hradec Králové
Chlumec n. Cidlinou	CZ0521 570109	21,43	5 501	Hradec Králové
Chudeřice	CZ0521 570125	2,15	264	Hradec Králové
Káranice	CZ0521 570150	3,00	217	Hradec Králové
Klamoš	CZ0521 570168	13,84	404	Hradec Králové
Kobylice	CZ0521 573710	6,17	259	Hradec Králové
Kosice	CZ0521 570176	7,83	341	Hradec Králové
Kosičky	CZ0521 570184	7,84	349	Hradec Králové
Králíky	CZ0521 570192	9,68	398	Hradec Králové
Lišice	CZ0521 570290	6,41	159	Hradec Králové
Lovčice	CZ0521 570320	10,25	721	Hradec Králové
Lužec n. Cidlinou	CZ0521 570362	11,7	511	Hradec Králové
Měník	CZ0521 570397	9,60	585	Hradec Králové
Mlékosrby	CZ0521 570401	5,82	235	Hradec Králové
Mystěves	CZ0521 570427	5,71	174	Hradec Králové
Nepolisy	CZ0521 570478	13,52	986	Hradec Králové
Nové Město	CZ0521 570494	7,92	416	Hradec Králové
Nový Bydžov	CZ0521 570508	35,24	6 935	Hradec Králové
Ohnišťany	CZ0521 570516	8,81	332	Hradec Králové
Olešnice	CZ0521 570524	6,39	381	Hradec Králové
Petrovice	CZ0521 570567	9,94	281	Hradec Králové
Písek	CZ0521 570575	4,34	261	Hradec Králové
Prasek	CZ0521 570648	6,26	615	Hradec Králové
Převýšov	CZ0521 570681	4,38	335	Hradec Králové
Sekeřice	CZ0522 572144	3,18	119	Jičín
Skřivany	CZ0521 570834	6,50	1 046	Hradec Králové
Sloupno	CZ0521 570851	4,51	513	Hradec Králové
Smidary	CZ0521 570869	27,97	1 523	Hradec Králové
Stará Voda	CZ0521 570915	3,42	138	Hradec Králové
Šaplava	CZ0521 571016	2,01	117	Hradec Králové
Starý Bydžov	CZ0521 573132	7,86	413	Hradec Králové
Vinary	CZ0521 571083	10,78	442	Hradec Králové
Zachrašťany	CZ0521 571130	4,39	239	Hradec Králové

MAS Společná CIDLINA, z. s. - pokračování

Zdechovice	CZ0521 573744	5,42	158	Hradec Králové
Žlunice	CZ0522 573850	7,98	225	Jičín
Celkem obce: 38				